

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

**”Vi är fortfarande generationen som
testar, och man vet inte. Det är
jättesvårt.”**

**En kvalitativ studie om mödrars resonemang kring hur de
hanterar sina barns internetanvändande**

**Anna Bergbom
Hanna Mineur**

Kandidatuppsats: Sopa63
Aktuell termin (VT 2017)
Handledare: Christel Avendal

Abstract

Author(s): Anna Bergbom och Hanna Mineur

Title: "Vi är fortfarande generationen som testar, och man vet inte. Det är jättesvårt.": en kvalitativ studie om mödrars resonemang kring hur de hanterar sina barns internetanvändande

Supervisor: Christel Avendal

Assessor: Niklas Westberg

The purpose of the study was to analyze mothers' understanding of their children's internet usage to create a profound understanding of how they can and cannot regulate the child's internet usage. We conducted eight semi-structured interviews with mothers whom have children in the ages 9 to 17 in Skåne. This empirical material was analyzed based on relevant previous research and theoretical concepts based on the themes which are central in the empirical material, such as childhood and gender. The result of our study displayed that protecting the children is a method to regulate the child's internet usage. The mothers believe that the child needs greater protection at a certain age. The older the child is, the more integrity the children will be assigned, whereupon older children will not be protected to the equal extent. Furthermore, our study demonstrated that the mothers experienced that the need of protection is essential to regulate and protect their children from certain content on the internet. The content that they choose to protect their children from differs depending on the gender of the child. However, we have not been able to demonstrate whether there is a difference between girls' and boys' need for protection.

Keywords: internet, parenting, childhood, social construction, social work

Förord

Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Christel Avendal för att ha visat så stort engagemang för vår studie. Tack för att du alltid har varit tillgänglig för frågor både via telefon och mejl samt delgivit oss råd och tips i arbetet. Stort tack!

Vi vill även rikta ett stort tack till våra intervjupersoner som ställt upp i vår studie och berättat om sina erfarenheter kring sina barns internetanvändande. Stort tack för ert engagemang!

Innehållsförteckning

1 Inledning	6
1.1 Problemformulering	6
1.2 Syfte	6
1.3 Frågeställningar	7
1.4 Relevans för socialt arbete	7
1.5 Begreppsförklaring	7
2 Tidigare forskning	7
2.1 Litteraturanskaffning	8
2.2 Föräldrars syn och uppfattningar på sina barns internetanvändande	8
2.3 Reglering av internetanvändandet	9
2.4 Föräldrars utmaningar i att reglera internetinnehåll	11
3 Metod	12
3.1 Kvalitativ metod	12
3.1.2 Intervjuer	12
3.2 Urval och avgränsningar	13
3.3 Intervjumaterial	14
3.4 Genomförande	14
3.5 Bearbetning av intervjumaterial	15
3.6 Förtjänster och begränsningar	16
3.6.1 Rikt material	16
3.6.2 Subjektivitet	17
3.6.3 Teoretisk mättnad	17
3.6.4 Tillförlitlighet och äkthet	17
3.6.5 Generalisering	18
3.7 Etiska överväganden	18
3.8 Arbetsfördelning	19
4 Teori	19
4.1 Socialkonstruktivism	20
4.2 Ålder	20
4.2.1 Livsfasnormativisering	20
4.2.2 Barn och barndom	21
4.3 Kön och genus	21
5 Resultat och Analys	22
5.1 Barn som behöver skydd	22
5.1.1 Ålder och barndom	22
5.1.1.1 Barn som okunniga	23
5.1.1.2 Föräldrars ambivalens till internetinnehållet	25
5.1.2 Genus	26
5.1.2.1 Samtal om internetinnehåll	26
5.1.2.2 Risk för att flickor ska bli sexuellt utsatta på internet	27
5.1.2.3 skillnad mellan hur det talas om risker med flickor och pojkar	29
5.1.2.4 Ingen åtskillnad i uppmärksamhet från föräldrarna mellan könen	30
5.2 Barn som inte behöver skydd	31
5.2.1 Ålder	31
5.2.1.1 Barns rätt till integritet	32
5.2.1.2 Svårighet att kunna stötta barn som blir äldre	34
5.2.1.3 Föräldrars okunskap	34

5.2.2 Samspelet mellan genus och ålder hos barn som inte behöver skydd.....	35
6 Slutdiskussion	38
7 Referenser.....	40
Bilaga 1	43
Bilaga 2	45

1 Inledning

1.1 Problemformulering

I dagens samhälle har vi möjlighet att ständigt vara uppkopplade mot internet via mobil, dator eller surfplatta. Internetanvändandet har idag blivit så utbrett att det har utvecklats till något som vi alla på olika sätt måste förhålla oss till i vår vardag. Detta innebär att vi inte längre har möjlighet att välja om vi vill befatta oss med internet eller inte (Livingstone et al. 2017, s. 82). Nicken och de Haan skriver även att barn börjar använda media och internet i allt yngre åldrar (2015, s. 9) och att internet därmed har blivit en naturlig del av barns och ungdomars vardag (von Feilitzen, Findahl & Dunkels 2011, s. 74; Livingstone 2006, s. 219; Livingstone et al. 2017, s. 82; ; Zaman et al. 2016, s. 1).

Denna utveckling har medfört många fördelar i form av ökade kommunikationsvägar via mobilen och datorn såsom att kunna hålla kontakt med vänner och familjemedlemmar (Clark 2011, s. 324). Utifrån en studie om föräldrars uppfattning om sina barns internetanvändande uttrycker föräldrarna i studien att internet är positivt då det bland annat möjliggör för barnen att snabbt kunna söka och få svar på diverse frågor (Shin 2015, s. 655). Detta bidrar till ökad kunskap hos barnen (ibid.). Internetanvändandet har emellertid även medfört risker såsom att internet bland annat skapar tillträde till oönskat material (ibid.). Därav är det enligt Mesch (2009, s. 392) av betydelse att föräldrar stöttar barnen och utövar en dialog angående de risker som finns med internet.

Dock skriver Nicken och de Haan (2015, s. 9) att många föräldrar upplever att deras barns internetanvändande skapar stress hos dem beträffande att kunna vägleda dem i deras användande av internet. Föräldrar upplever även att det är svårare att ha strategier kring hur de kan utöva kontroll över barns internetanvändande då barnen blir äldre och inte är hemma i lika stor utsträckning som när de var yngre (Shin 2015, s. 658). Dagens föräldrar befinner sig därmed i ett dilemma att antas kunna stötta sina barn inom ett område som inte existerade under deras egen uppväxt (Shin 2015, s. 653), samtidigt som det ses som en självklarhet att de bör göra det (Howard 2015, s. 163).

1.2 Syfte

Syftet med vår studie är att studera hur föräldrars föreställningar om kategorierna barn och kön påverkar hur de reglerar respektive inte behöver reglera sina barns internetanvändande.

1.3 Frågeställningar

- Hur värderar föräldrar sina barns internetanvändande?
- Hur resonerar föräldrar kring hur de kan reglera vilket innehåll deras barn tar del av i sitt internetanvändande?
- Hur resonerar föräldrar kring de utmaningar som de möter i reglerandet av vilket innehåll deras barn tar del av i sitt internetanvändande?

1.4 Relevans för socialt arbete

Den allt ökande internetanvändningen bland barn kan medföra att redan kända sociala problem kan få nya former då dessa problem nu även blir synliga på internet (Daneback och Sorbring 2016, s. 31). Därmed kan ett ökat föräldrastöd kring barns internetanvändande öka barns medvetenhet kring risker med internet (Mesch 2009, s. 392). Daneback och Sorbring (2016, s. 31) konstaterar även att internet är ett aktuellt ämne för socialt arbete och menar att internet är ett sammanhang som även socialarbetare bör vara en del av. Enligt 3 kap. 1§ Socialtjänstlagen (2001:453) har socialtjänsten till uppgift att göra sig väl förtrogen med befolkningens levnadsvillkor samt att bistå med upplysningar, råd och stöd. Detta gör att det är av relevans för socialt arbete att söka kunskap om föräldrars uppfattningar om sina barns internetanvändande och om hur de resonerar kring hur de kan, respektive inte kan, reglera vad deras barn tar del av på internet. Detta för att socialarbetare, i enlighet med lagen, ska kunna bistå med råd och stöd till föräldrar i den kunskap dessa saknar i ämnet.

1.5 Begreppsförklaring

Internet: Vi har kunnat utläsa att det inom forskningsfältet kring barns internetanvändning samt föräldraskap kring internet inte verkar finnas någon enhetlig benämning för hur detta fenomen benämns (Common Sense Media 2013, s. 7; Livingstone 2006, s. 219; Nicken & de Haan 2015, s. 1; Zaman et al. 2016, s. 1). Några olika begrepp som har använts är, New Media, Media, Media Technology, New Technology, Online (ibid.). Våra intervjupersoner har under intervjuerna använt begreppet internet för att förklara vad som kan utövas på mobilen, dator eller surfplatta och som kräver internetanslutning. Utifrån detta är det den betydelsen vi tillskriver ordet internet framöver.

2 Tidigare forskning

I detta avsnitt kommer vi att presentera forskning som inbegriper föräldrars uppfattning kring sina barns internetanvändande som är vår första frågeställning. Vi kommer även presentera

forskningsstudier som behandlar hur föräldrar bör reglera sina barns internetanvändande som knyter an till vår andra frågeställning. Vidare kommer vi även att belysa forskningsstudier som innefattar utmaningar i att kunna reglera barns internetanvändande som kan knytas an till vår tredje frågeställning.

2.1 Litteraturanskaffning

I vår litteratursökning har vi sökt både svenska samt internationella forskningsartiklar via LUBsearch. Dock har vi funnit fler internationella forskningsartiklar och inte lika många svenska artiklar. Detta tror vi beror på att ämnet inte är lika utforskat i Sverige. Vidare har vi haft svårt att hitta forskning kring vårt forskningsämne kopplat till socialt arbete. Forskningsstudier som är kopplade till socialt arbete och internet har vi kunnat utläsa snarare innefattar att klienter kan ges olika terapiformer via internet eller att forskningen är inriktad på ett särskilt fenomen från internet. Därmed tror vi att vår studie kan fylla en kunskapslucka då vi inte kunnat utläsa att det finns forskning inom socialt arbete som belyser det vi har studerat. Vidare har vi även använt oss utav sökportalen Lovisa för att finna relevant litteratur som berör vårt forskningsområde. I vissa fall har vi även hittat relevanta artiklar genom att titta i referenslistorna från artiklar som vi har hittat. All litteratur är peer reviewed eller i övrigt vetenskapligt godkända publikationer.

Sökord: Livingstone, Dunkels, New media, parenting, parental social media, parental media, media use, internet, social work. För att finna svensk litteratur har vi sökt ovanstående ord på svenska.

2.2 Föräldrars syn och uppfattningar på sina barns internetanvändande

Wonsun Shin (2015, s. 649) har i sin studie undersökt vad föräldrar tycker om internet, deras uppfattning om hur internet påverkar deras barn samt hur de reglerar barnens internetanvändande (ibid.). Studien visar att föräldrar överlag har en positiv syn på barns internetanvändande (ibid. s. 655). Detta då de anser sig ha tillräckliga strategier för att deras barn inte ska påverkas negativt av information från internet (ibid. s. 660). En strategi som föräldrarna i studien anser vara betydelsefull, men som de inte utövar, var samtal med barnen om de fördelar och nackdelar som finns med internet (ibid. s. 655). Detta för att föräldrarna inte ansåg sig ha kunskap kring detta samt inte heller ansåg sig ha tiden för att söka den kunskapen (ibid. s. 659). Anledningen till detta är enligt Shin att föräldrarna anser att barnen är tillräckligt skyddade av de regler som föräldrarna sätter upp i internetanvändandet, vilket leder till att informativa samtal mellan barn och förälder inte förekommer (ibid. s.

660). Vidare har även Livingstone (2006, s. 223) i sin studie kommit fram till att barn och deras föräldrar har skilda uppfattningar kring vilka risker internetanvändandet kan medföra. Hon menar även att det verkar vara svårt för föräldrarna att separera fördelarna med internet från de risker som finns.

2.3 Reglering av internetanvändandet

En studie om föräldraskap kring barns internetanvändande har kommit fram till att föräldrar ofta samtalar med sina barn angående de restriktioner som de ger barnen i deras internetanvändande (Zaman et al. 2016, s. 14). Även Mesch (2009, s. 392) skriver i sin studie om att ett ökat föräldrastöd genom att föräldrar samtalar om risker och möjligheter med internetanvändandet med sina barn är viktigt, då det kan öka barnens medvetenhet kring risker med internet. Vidare belyser Stašová (2016, s. 5) att föräldrastöd samt att föräldrar övervakar vad deras barn är inne på för media förhindrar att barnen påverkas negativt av internet. Stašová (2016, s. 1) belyser att det kan vara svårt för barn att urskilja vilken information på internet som är verklig och vad som inte är verkligt. Därmed krävs det av barnen att de utvecklar en förmåga att kritiskt kunna utvärdera information från internet som de möter, vilket de enligt författaren utvecklar genom stöd av bland annat föräldrar (ibid.). Enligt studien kan föräldrar förebygga att barn påverkas negativt av det de möter på internet genom att övervaka vad barnen gör på internet, stötta till ett kritiskt förhållningssätt, samt vara delaktiga i barnens vardag genom att prata med dem kring internet och diskutera innehåll därifrån (Stašová 2016, s. 5). Vidare skriver Livingstone (2006, s. 225) att ju mer kunskap barn har om internet, desto fler fördelar med internet kan de därmed tillgodogöra sig.

Vidare kan vi även utläsa från Nathansons (2015, s. 133) studie att föräldrarna spelar en stor roll för hur internet kommer att påverka barnen, deras reglerande kan både minska och förvärra internets effekter på barnen. Hon framhåller även att föräldrarna såväl är de som skapar barnens förutsättningar att använda medial utrustning, samt de som måste sätta gränser kring hur användandet ska gå till (ibid.). Rapporten från Common Sense Media (2013, s.7) menar att internet kan komma att få en djupgående inverkan på barns lärande, såväl positiv som negativ. De menar att den enda vägen till att kunna vara säker på att maximera internets positiva inverkan på barn är att skapa en förståelse hos föräldrar, och andra som har nära kontakt med barn, för vilken roll media spelar i deras liv, vad de gör och vilka sidor de är inne på.

Vidare kan vi även utläsa i Livingstones et al. (2017, s. 91) studie att föräldrarnas syn på internet och vilka risker de antar att internetanvändandet kommer innebära för deras barn, samt hur internetkunniga de anser sina barn vara, är några faktorer som spelar roll för hur föräldrarna kommer att reglera barnens internetanvändande (ibid.). Detta är även något som Nicken och de Haan (2015, s. 10) skriver i sin studie om att de problem som föräldrar upplever sig ha kring att kunna reglera sina barns internetanvändande har att göra med vad de själva anser att internet har för påverkan på barnen. Föräldrar som har föreställningen av att deras barns internetanvändande är riskfyllt, kommer enligt Livingstones et al. (2017, s. 92f.) studie att bli mer involverade i sina barns internetanvändande. Författarna påvisar att om föräldrarnas riskföreställning om internet blir allt för hög kommer det uppmuntrande och involverande föräldraskapet inte anses vara tillräckligt, utan kommer då även kompletteras med ett restriktivt föräldraskap.

Eastin, Greenberg & Hofschire (2006, s. 497) skriver även de om att vara restriktiv i sitt föräldraskap beträffande att reglera internetinnehållet. Från deras studie kan vi utläsa att det är mer förekommande att föräldrarna i studien framförallt utövar innehållsbegränsningar kring det innehåll som söner i tonåren möter. Vidare forskning som också studerat bland annat genus är Nikken & Jansz (2014, s. 250) vars forskning behandlar hur föräldrar som har barn i åldrarna 2-12 år bemöter sina barns internetanvändande. Artikeln kommer bland annat fram till att föräldrar utövar mer regler för pojkar än för flickor (Nikken, Jansz 2014, s. 262). Helmersson Bergmarks och Eklunds (2013, s.1) forskningsstudie var däremot mer inriktad på ålder då de bedrivit undersökning om föräldrars regler för barnens internetanvändande. En aspekt som framkommer ur studien är att föräldrarna utövar mindre kontroll över barnens internetanvändande ju äldre barnen är (Helmersson Bergmark, Eklund 2013, s. 6). Att föräldrar uppfattar skillnader mellan pojkar och flickor är även något som Valentine (1997, s. 37) skriver om i sin forskningsstudie som påvisar föräldrars uppfattning om barn som sårbara som behöver tas om hand, vilket enligt dem skiljer sig åt om det handlar om en flicka eller pojke (Valentine 1997, s. 38). Flickor anses av en del föräldrar som mer sårbara och i större behov av att tas om hand. En del av föräldrarna i studien ansåg att både pojkar och flickor var sårbara men att när pojkarna kom upp i en högre ålder behövde de inte skyddas lika mycket som tidigare (ibid). Dock ansåg en del föräldrar att pojkar var utsatta för större risk att hamna i våldsamma sammanhang, såsom i bråk, medan flickor i tonåren ansågs mer sårbara för att hamna i sexuella sammanhang (Valentine 1997, s. 41).

2.4 Föräldrars utmaningar i att reglera internetinnehåll

Ovanstående forskning har påvisat att föräldrastöd samt övervakning är av betydelse för att barn inte ska påverkas negativt av internet. Dock framkommer det i Haddons (2015, s. 8) studie att en del yngre barn är mer mottagliga för att vilja ha föräldrastöd i sitt internetanvändande, då dessa låter sina föräldrar se vad de gör på internet (ibid.). Å andra sidan kan vi utläsa ur Stašová (2016, s. 3) studie att föräldrarna inte litar på att deras yngre barn kan ta ansvar för det innehåll de möter på internet. Därför diskuterade föräldrarna mer om internet samt, hade mer regler för yngre barn (ibid.), snarare än att barnen kommer självmant som Haddons (2015) studie kommit fram till. Dock kan vi även utläsa att det faktum att barn i allt yngre åldrar börjar använda internet skapar utmaningar för dagens föräldrar i hur de ska kunna vägleda sina barn i detta (Nicken och de Haan 2015, s. 9). Valentine (1997, s. 38) beskriver en annan utmaning för föräldrar som handlar om hur man kan vara en god förälder. Författaren (ibid.) beskriver att innebörden av att vara en "god förälder" består i att både skydda barnen från faror genom att begränsa deras självständighet, samtidigt som föräldern balanserar med och att ge dem frihet för att själva kunna utvecklas.

Äldre barn är dock inte lika inbjudande till att föräldrar ska veta vad de gör på internet (Haddon 2015, s. 9). Barnen i studien känner att de är i en ålder där de bör få vara mer självständiga och inte behöva visa föräldrarna vilka internetsidor de är inne på (ibid.). Därmed blir det problematiskt för föräldrarna att kunna reglera barnens internetanvändande då internet utvecklas i rask takt att de inte hinner tillägna sig kunskap kring det nya, då internet alltmer blir en naturlig del av barns vardag (Stašová 2016, s. 2). Genom att den tekniska utvecklingen har medfört att barn kan vara inne på internet även via mobilen medför det att föräldrar vare sig kan eller har möjlighet att ha samma koll på vilka sidor barnen är inne på (Clark 2011, s. 324). Därmed blir det problematiskt för föräldrar att inte kunna ge det direkta stödet till barnen ifall de exponeras för information på internet som kan komma att påverka dem negativt (ibid.). Detta i samband med att barnen blir äldre och inte vill att föräldrarna ska veta vad de gör (Haddon 2015, s. 9).

Sammanfattningsvis kan vi därmed utläsa att det finns en del utmaningar i detta ämne, vilket även Zaman et al. (2016) bekräftar. Författarna (2016, s. 1) skriver att utövandet av föräldraskap kring barns media-användande radikalt har förändrats sedan digital teknologi har blivit en naturlig del av familjers vardagsliv. En utmaning som föräldrarna står i är att lyckas balansera sina barns användande av media så att de samtidigt minimerar barnets utsatthet för

risker, och ändå lyckas underlätta för barnen att tillgodogöra sig möjligheterna med internet (Livingstone et al. 2017, s. 82; Zaman 2016, s. 2).

3 Metod

Under denna rubrik beskriver vi vårt val av metod, förtjänster och begränsningar med den metod som vi har valt, samt tillförlitligheten med metoden. Vi kommer även beskriva intervjumaterialet, hur vi har gått tillväga för att komma i kontakt med våra intervjupersoner samt hur vi har bearbetat det insamlade materialet. Slutligen kommer en diskussion kring studiens etiska överväganden samt arbetsfördelning.

3.1 Kvalitativ metod

För att kunna samla in empiriskt material bör den utvalda metoden vara adekvat i förhållande till studiens frågeställningar och vad för typ av data som behövs för att studera fenomenet (Svensson & Ahrne 2015, s. 20). Då vi har studerat föräldrars uppfattning kring sina barns internetanvändande samt hur de resonerar kring hur de kan respektive inte kan reglera sina barns internetanvändande har vi utgått från en metod som gav oss möjlighet att tillgå detta. Eftersom en kvalitativ metod är relevant när forskaren vill studera fenomen som är svåra att uppfatta såsom tal, tankar och känslor (Ahrne & Svensson 2015, s. 10) blev denna metod relevant för oss att använda då vi har studerat hur föräldrarna resonerat kring sina barns internetanvändande. Enligt Bryman (2011, s. 362) strävar ofta en kvalitativ forskare efter att uppfatta en social verklighet på samma sätt som de som studeras och som lever i den. Därmed ansåg vi att en kvalitativ metod var relevant för vår studie då vi har studerat föräldrars sociala verklighet och hur de uppfattar sina barns internetanvändande samt hur de resonerar kring detta, för att erhålla en förståelse kring detta.

3.1.2 Intervjuer

Svensson och Ahrne (2011, s. 23) skriver att tankar kan förmedlas genom tal. Vi ansåg därför att en lämplig datainsamlingsmetod för vår studie var att intervjua föräldrar då vi genom denna metod har fått svar på våra frågeställningar om föräldrars uppfattningar och resonemang kring sina barns internetanvändande. Vidare beskriver Bryman (2011, s. 415) att det finns olika typer av kvalitativa intervjuer, nämligen ostrukturerade och semistrukturerade intervjuer. I sin beskrivning av semistrukturerade intervjuer framhåller han att forskare som använder sig av den intervjuemetoden har en frihet i form av att inte vara styrd av exempelvis strukturerade manualer. Då vi har använt oss av semistrukturerade intervjuer

som insamlingsmetod har vi utgått från en intervjuguide med frågor vi önskat få besvarade. Denna intervjuform har gett oss möjlighet att lyssna in föräldrarna och anpassa frågorna genom att vi har kunnat ställa följdfrågor och fördjupa de svar vi fått under intervjuerna (jmf. Bryman, s. 415f). När vi genomförde våra semistrukturerade intervjuer märkte vi därmed att våra intervjupersoner var öppna och fria i sina svar genom att de ibland inte enbart besvarade våra frågor utan även fördjupade dessa svar, vilket gav oss detaljerade beskrivningar av deras resonemang. Detta är enligt Bryman (ibid.) en av huvudfördelarna med att använda denna insamlingsmetod.

3.2 Urval och avgränsningar

Lind (2014 s. 130) skriver att det i kvalitativa studier är viktigt att i urvalsprocessen lyckas identifiera ett undersökningsurval som innehåller så mycket relevant information som möjligt, utifrån de forskningsfrågor som forskaren har. Bryman (2011, s. 434) skriver att den urvalsteknik som ofta lämpar sig bäst för en kvalitativ undersökning grundar sig på ett målinriktat urval. Denna urvalsprincip innebär att forskaren på ett strategiskt sätt väljer intervjupersoner som är relevanta för det som ska undersökas utifrån den problemformulering och de forskningsfrågor som forskaren har formulerat. En urvalsmetod inom den målinriktade urvalsprincipen är snöbolls- eller kedjeurval (ibid.). Vi har därför utövat ett målinriktat urval i form av snöbolls- eller kedjeurval av intervjupersoner.

I vår studie är urvalet mödrar som har barn i åldrarna 9-17 år. Anledningen till att vi valde den åldersgruppen på barnen grundas i att när vi började läsa tidigare forskning kring ämnet fann vi att flera studier studerade barn i åldrarna 6-19 år (Livingstones 2006, s. 220, Shin 2015, s. 649, Stašová 2016, s. 1), vilket vi tyckte verkade som intressanta åldersgrupper. Vi var från början mest intresserade av att studera hur föräldraskapet såg ut kring barn i tonåren, men då vi kunde utläsa i tidigare forskning att internet används av allt yngre barn (Livingstone et al. 2017, s. 82; Common Sense Media 2013, s. 13; Zaman et al. 2016, s. 1) valde vi barn i åldrarna 9-17 år. På grund av att vi genom vårt snöbollsurval endast kom i kontakt med mödrar har vi valt att avgränsa oss till att endast studera mödrars uppfattningar och resonemang. Då våra första kontakter kom via samma person så har vi kunnat utröna att våra intervjupersoner kommer från liknande bakgrund. Alla mödrarna i vår studie har svensk bakgrund och är yrkesverksamma. Vi tror att vårt resultat kan ha påverkats av detta genom att flera av mödrarna känner och umgås med varandra. Detta på grund utav att mödrarna var relativt enstämmiga i frågor vi ställt under intervjuerna.

3.3 Intervjumaterial

Materialet består av åtta mödrar från olika orter i Skåne i åldrarna 35-51 år gamla som har barn i åldrarna som vi vill undersöka. Några av mödrarna hade även barn som var äldre eller yngre än vårt urval. Ur anonymitetssynpunkt nämner vi inte mer information om mödrarna då flera av dem känner till varandra sedan innan.

3.4 Genomförande

För att få tag på våra intervjupersoner började vi med att höra av oss till några vänner för att fråga ifall de kände några personer som passade in i vårt urval och som vi kunde intervju. Av dessa initiala kontakter var det en arbetskollega till en av oss, som var förälder och hade barn inom den åldersgrupp som stämde överens med vårt urval, som svarade. Arbetskollegan skickade kontaktuppgifter till mödrar som hon kände och som ville ställa upp på intervju. När vi tog kontakt med dessa för att boka in intervjuerna och informera om studien frågade vi om de i sin tur kände ytterligare några föräldrar som vi kunde intervju. På så sätt fick vi snabbt ihop tillräckligt många intervjupersoner till vår studie. Två av intervjuerna ägde rum i två olika grupperum på Lunds Universitetsområde, en av intervjuerna ägde rum på en av intervjupersonernas gamla firma samt resterande fem intervjuer ägde rum hemma hos mödrarna själva. Vi var flexibla till var intervjupersonerna ville att intervjuerna skulle äga rum, varpå uppdelningen blev som ovan. Vi upplevde att processen för att få tag på våra intervjupersoner var okomplicerad. Detta tror vi beror på att det fanns ett intresse hos föräldrarna att få mer kunskap inom detta område, då nästintill alla mödrarna uttryckte att det var ett svårt ämne som det behövdes mer kunskap kring.

Vi ansåg att det var en fördel att några intervjuer genomfördes hemma hos mödrarna då vi tror att detta kan ha medfört att mödrarna kände sig trygga att uttrycka sig. En begränsning i detta blev dock att en del av intervjuerna avbröts på grund olika händelser i hemmet. Detta exempelvis genom att några av mödrarnas telefoner ringde under intervjuerna samt att barn påkallade mödrarnas uppmärksamhet. Detta ansåg vi vara en begränsning med att intervjuerna genomfördes i mödrarnas hem då mödrarnas resonemang avbröts vilket ledde till att några av intervjuerna tenderade att bli osammanhängande.

Vi spelade in alla våra intervjuer, vilket Bryman (2011, s. 428) skriver är en fördel för att få med hela intervjuerna samt att undvika att bli distraherad av att behöva anteckna under intervjuerna. Enligt Bryman (ibid.) är inspelning av intervjuerna även till fördel då hela

resonemang skapar bättre förutsättningar för att kunna analysera. Vi spelade in intervjuerna på bådass mobiltelefoner via en inspelningsfunktion för att försäkra oss om att vi inte skulle förlora intervjuerna om det skulle uppstå några tekniska fel. Vi delade även upp intervjuerna på så sätt att vi höll i varannan intervju, medan den andra antecknade för att säkerställa att all relevant information skulle finnas dokumenterad. Att en intervjuade medan den andra antecknade, var något som Eriksson- Zetterquist och Ahrne (2011, s. 52) rekommenderade till de som genomförde intervjuer tillsammans. Detta bland annat för att den som antecknade skulle kunna hjälpa intervjuaren att följa upp spår som kom upp i intervjuerna, vilket vi upplevde som en fördel i våra intervjuer. Till intervjuerna hade vi förberett en intervjuguide där frågorna var indelade i ett sex teman som alla behandlade mödrars uppfattning och resonemang kring hur de kunde reglera respektive inte kunde reglera barnens internetanvändande (se bilaga 1). Att dela upp intervjuerna i olika teman förklarar Bryman (2011, s. 419) är av vikt då teman skapar ordning bland frågorna. Emellertid valde vi att inte vara alltför bundna till intervjuguiden, utan lät mödrarna i viss mån styra samtalet. Därför kunde ordningen, som vi valde att ställa frågorna i, skilja sig åt mellan de olika intervjuerna. Detta gjorde att vi genuint kunde lyssna på mödrarna och ställa följdfrågor för att få en beskrivning av mödrarnas uppfattningar och resonemang.

3.5 Bearbetning av intervjumaterial

När vi hade genomfört en intervju började vi enskilt transkribera omgående, detta då Bryman (2011, s. 429) förklarar att det tar tid att skriva ut intervjuer, varpå vi beslöt oss för att påbörja transkriberingen efterhand som intervjuerna avklarades. Vi valde att skriva ut ordagrant vad mödrarna uttryckte, vilket medförde att vi fick en riklig textmassa. Detta bekräftar Bryman (ibid) blir konsekvensen när forskaren transkriberar ordagrant. Dock valde vi att göra på detta sätt för att få mödrarnas exakta resonemang och uppfattning kring barnens internetanvändande. I vår analys använder vi oss frekvent av citat från intervjuerna för att styrka våra resonemang. När vi har återgivit citaten i analysen har vi inte skrivit ut taluttryck såsom "eh". Detta benämner Bryman (2011, s. 431) som "verbala tics". Detta för att underlätta läsningen. Vi har även redigerat bort pauser från citaten för att underlätta läsningen samt att endast tagit med de delar av citaten som är relevanta för vår analys. Detta benämner vi med denna symbol "[...]". När vi har gjort dessa redigeringar har vi varit noggranna med att inte förändra innebörden av intervjuerna (jmf. ibid.).

När transkriberingarna var klara läste vi igenom vårt material, dels för att bekanta oss med och läsa intervjuerna som den andra av oss hade transkriberat, samt för att bekanta oss med

materialet i helhet om vad som kommit fram. För att göra materialet mer hanterbart beskriver Rennstam och Wästerfors (2011, s. 196) att det är viktigt att sortera det insamlade materialet. Detta sker genom att försöka överblicka den insamlade empirin genom att läsa igenom materialet ett antal gånger för att bekanta sig med och skapa ordning i materialet (ibid. s. 197), vilket vi gjorde.

När vi hade gjort detta började vi koda materialet genom att återigen läsa igenom det och skriva kommentarer i marginalen kring återkommande teman som föräldrarna uttryckte. Detta för att sortera det omfattande material vi hade. Därefter sökte vi närmare efter mer återkommande teman som vi kunde utläsa att mödrarna uttryckte. På så sätt började vi reducera vårt material. Att reducera innebär att forskaren måste välja ut relevanta aspekter ur intervjumaterialet, detta för att det inte är möjligt att presentera allt ur det insamlade materialet (Rennstam & Wästerfors 2015, s. 228). Utifrån reduceringen kunde vi utläsa olika gemensamma teman eller rubriker för intervjuerna. Detta var rubriker såsom, "*ålder*", "*kön*", "*barn som behöver skydd och inte behöver skydd*". Utifrån dessa teman kodade vi sedan materialet genom att markera temana med olika färger för att skapa ordning till analysen. I enlighet med vad som ofta karakteriserar en kvalitativ metod har vi anlagt ett induktivt angreppssätt, vilket innebär att vi utifrån det insamlade empiriska materialet diskuterat fram valet av relevant teori (jfr Bryman 2011, s. 28). Dessa rubriker har lett oss fram till att välja teorier som behandlar ålder och kön för att analysera hur detta kan förstås utifrån det mödrarna pratar om.

3.6 Förtjänster och begränsningar

3.6.1 Rikt material

I och med valet av en kvalitativ metod samt semistrukturerade intervjuer som insamlingsmetod, var vår intention att vi skulle få en förståelse och en mer detaljerad beskrivning av föräldrarnas uppfattning och resonemang (jmf. Bryman 2011, s. 363), vilket vi har fått. Detta ser vi som en förtjänst då detta har möjliggjort för oss att få ett rikt material med många aspekter av hur föräldrarna uppfattade och resonerade kring sina barns internetanvändande. Ytterligare en förtjänst med ett rikt material var enligt Öberg (2011, s. 69) att trovärdigheten med materialet kan öka om materialet var stort, då risken att missförstå intervjupersonerna minskade om deras berättelser bekräftades flera gånger i materialet. Dock upplevde vi även att det har varit en begränsning för oss att få ett så stort material, då våra intervjuer har varit mellan 45 minuter och en timme långa vilket har medfört långa transkriberingsstunder. Det stora materialet har medfört svårigheter med att bestämma vilka

teman som ska vara centrala i vår analys, då vi har kunnat utläsa att föräldrarna tenderat att tala om många olika ämnen. Dock anser vi att metoden har varit till fördel för vår studie då det omfattande materialet har gett upphov till att kunna genomföra en analys som har besvarat våra frågeställningar.

3.6.2 Subjektivitet

En begränsning med att använda kvalitativ metod var att det fanns en risk för att resultatet skulle bli alldeles för subjektivt och att den insamlade empirin skulle bli en tolkning utifrån vad forskaren observerat, samt vad intervjupersonerna uttalat sig om (Bryman 2011, s. 368). Detta ansåg vi vara en begränsning med vår metod då vi har tolkat mödrarnas resonemang vilket har lett till att resultaten i studien har blivit vår tolkning. Detta kan medföra att det kan bli svårt att replikera studien, vilket innebär ytterligare en begränsning med vår metod. Att replikera studien innebär en svårighet för andra forskare att studera samma fenomen för att se om dessa kommer fram till samma resultat (Bryman 2011, s. 49, 369). Detta innebär att vår tolkning på dessa föräldrars resonemang kommer att skilja sig från andra forskares tolkningar, vilket enligt Bryman (2011, s. 368) kan bero på att tolkningar är subjektiva, och därmed kommer att skilja sig mellan olika forskare.

3.6.3 Teoretisk mättnad

Vår intention var att kunna fortsätta intervjuva föräldrar tills vi upplevde teoretisk mättnad. Enligt Bryman (ibid, s. 395) innebar teoretisk mättnad att forskarna fortsatte samla in empiri till dess att ytterligare intervjuer inte längre ansågs tillföra nya insikter. Eftersom vi hade begränsat med tid och utrymme till studien var vi dock medvetna om att vi möjligtvis inte skulle kunna intervjuva tillräckligt många personer för att uppnå teoretisk mättnad. Under våra två sista intervjuer upplevde vi dock en viss teoretisk mättnad då mödrarnas resonemang liknande varandras. Därför upplevde vi att vi fått en tillräcklig bild av hur mödrarna upplevde sina barns internetanvändande.

3.6.4 Tillförlitlighet och äkthet

Lind (2014, s. 131) skriver att det är viktigt att säkerställa att det empiriska data som samlats in är korrekt. Bryman (2011, s. 351) hänvisar till Guba och Lincoln som diskuterar att i en kvalitativ metod kan forskaren utgå från kriterier såsom *tillförlitlighet* och *äkthet* för att bedöma studiens tillförlitlighet. Vi har valt att utgå från dessa två begrepp som motsvarar begreppen reliabilitet och validitet inom kvantitativ metod (ibid.).

Ett sätt att uppnå tillförlitlighet i studien är att inha ett granskande synsätt, vilket innebär att forskaren tydligt redogör för studiens alla delar. Enligt Guba och Lincoln är detta synsätt en motsvarighet till begreppet reliabilitet (Bryman 2011, s. 355). Författarna menar att forskaren genom dessa utförliga redogörelser möjliggör en extern granskning av studien, vilket kan öka dess tillförlitlighet (ibid). Vår studies tillförlitlighet har ökat då vi tillsammans har gått igenom transkriberingarna och fört diskussioner så att vi förstått resonemangen på samma sätt. Vidare har även vår handledare under processen granskat studiens text för att tillsammans utläsa att studiens olika delar har beskrivits och utförts på ett pålitligt och korrekt sätt. För att tillförsäkra en äkthet till vår studie har vi under analysprocessen varit noga med att skapa en så rättvis bild som möjlig av våra intervjupersoners utsagor. Detta har vi gjort genom att ha fört diskussioner kring utsagorna så att vi inte har feltolkat resonemangen, vilket Bryman (2011, s. 357) bekräftar är att tillförsäkra en äkthet.

3.6.5 Generalisering

Ett annat sätt att öka studiens trovärdighet är att kunna generalisera studien till en större population. Svensson och Ahrne (2011, s. 28-29) skriver att det generellt sett är svårt att generalisera kvalitativa studier. Detta för att det inte finns några givna tekniker för att kunna överföra resultaten från urvalet till hela undersökningsgruppen. Vi märkte att vårt val av insamlingsmetod genererade lång transkriberingstid vilket gjorde att vi valde att avgränsa oss till åtta intervjuer på grund av tidsbrist. En större mängd material hade möjligtvis lett till andra eller fler infallsvinklar i vår analys. Då vi därmed endast undersöker en mindre grupp mödrar är vi medvetna om att denna grupp inte är representativ för alla mödrar i Sverige. Detta leder oss vidare till en annan begränsning som är att vi endast intervjuat mödrar vilket också bara gett oss detta perspektiv i denna studie. Hade vi även intervjuat fäder hade det möjligtvis kunnat ge oss fler synvinklar på barnens internetanvändande. Enligt Bryman (2011, s. 369) bör man istället generalisera en kvalitativ studie utifrån en teori. Vi har således använt oss av flera teoretiska begrepp för att öka tillförlitligheten i vår studie.

3.7 Etiska överväganden

Vetenskapsrådet (2002, s. 6) har ställt upp fyra forskningsetiska principer. Dessa principer består av informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet. Kalman och Lövgren (2012, s. 13) skriver att informationskravet är grundläggande för att kunna uppfylla det nästkommande kravet om samtycke. Informationskravet innebär att forskningsdeltagarna har rätt att få information om studiens

innebörd, vad syftet är och vad den kommer att användas till samt att det är frivilligt att delta (ibid). När vi via telefon bokade in intervjuerna delgav vi syftet med studien samt att deltagandet var frivilligt. Via telefon erbjöd vi även att skicka ut ett informationsblad (se bilaga 2) till föräldrarna via mail innehållande den information som vi även delgav via telefon. Några av föräldrarna ville ta del av denna, medan några avböjde. Vid intervjutillfället återgav vi återigen denna information för att säkerställa att föräldrarna var införstådda med informationen samt att de fortfarande ville delta i intervjuerna. Vi frågade även mödrarna om de godkände inspelning under intervjuerna. Vi informerade om att det endast var vi och vår handledare som skulle ta del av materialet, vilket alla föräldrar godkände.

Vidare är det viktigt att värna om respondenternas integritet i forskningsstudien, vilket kallas för konfidentialitetskravet (Kalman & Lövgren 2012, s. 14). Detta innebär en noggrannhet med hur man förvarar det empiriska materialet såsom intervjuanteckningar och bandinspelningar (ibid). Vi har varit noggranna med att inte låta transkriberingarna ligga framme när vi inte har arbetat med dem, med syftet att ingen annan skulle kunna läsa dem. Vidare har vi varit noggranna med att uttrycka för föräldrarna att det endast skulle vara vi och vår handledare som skulle ta del av intervjumaterialet samt att intervjumaterialet endast skulle nyttjas för vårt forskningsändamål, vilket är innebörden i nyttjandekravet.

Vidare är det viktigt att ta hänsyn till intervjupersonernas integritet då de har rätt till att vara anonyma i studien (Bryman 2011, s. 138). Vi har skyddat våra intervjupersoners integritet genom att aidentifiera dem i studien. Detta innebär att vi har benämnt intervjupersonerna med fiktiva namn. Likaså har vi benämnt mödrarnas barn med fiktiva namn för att även här tillförsäkra dem anonymitet.

3.8 Arbetsfördelning

Under arbetsprocessen har vi varit lika delaktiga och gemensamt bearbetat text och material.

4 Teori

I detta avsnitt kommer vi att redogöra för de teoretiska begrepp som vi har valt att använda oss av i vår analys. Vi har valt dessa begrepp för att dessa kan hjälpa oss att förstå hur mödrarna konstruerar kategorierna barn och kön genom hur de resonerar om sina barns internetanvändande. Vi kommer först inleda med socialkonstruktivism som inledning till vårt val av teoretiska begrepp.

4.1 Socialkonstruktivism

I analysen av vårt material kommer vi att utgå från ett konstruktivistiskt synsätt som förutsätter att människor genom hur de talar och handlar konstruerar sin verklighet. Därför vill vi presentera en kort introduktion av socialkonstruktivismens grunder. Socialkonstruktivismen visar på ett kritiskt förhållningssätt till verkligheten där man utgår från att våra handlingar inte är bestämda av naturen, utan är socialt konstruerade. Socialkonstruktivismen utgör således ett kritiskt förhållningssätt till världen där förut förgivettagna sanningar inte längre tas för givet utan ifrågasätts (Wennerberg 2010, s. 10-11). Vidare skriver Wennerberg (ibid. s, 12) att vår upplevelse av omvärlden påverkas av det vi har lärt oss om den, därmed påstår socialkonstruktivismen att även vår kunskap är socialt konstruerad då den kommer från vårt inlärd språk. Språket i sin tur har skapat en struktur för hur vi kommer uppfatta verkligheten.

I vår analys har vi valt att framförallt utgå från två konstruktivistiska begrepp, kön och ålder. Det är med hjälp av dessa teoretiska begrepp som vi kommer analysera vår empiri.

4.2 Ålder

Bourdieu (1991, s. 164f) skriver att vår ålder är en social konstruktion och att relationen mellan den upplevda, sociala åldern, och den biologiska åldern är mycket komplex och till och med manipulerbar. Enligt Närvänen (2009, s. 18) så utgör principen om åldersordning en maktordning i samhället, och Bourdieu (1991, s. 163) skriver att det pågår en maktkamp mellan ålderdom och ungdom. Närvänen (2009, s. 25) skriver att begreppen ålder och livsfas är ett normsystem som vi människor kontinuerligt använder oss av för att ordna vår tillvaro. Hon menar att vi ständigt måste "agera" vår ålder, och att det blir tydligt om vi bryter mot detta, för då kommer vi att betraktas som för gammal eller för ung för en viss aktivitet. Närvänen (ibid. s. 21) skriver att ålder såväl är ett socialt fenomen och en biologisk process och hur den ska uppfattas definieras både kulturellt och socialt. Bourdieu (1991, s. 164f) skriver att det finns en mängd olika fält i samhället, exempelvis mode, och inom respektive fält finns specifika kriterier för hur ålder ska uppfattas, och vilken ålder som är eftersträvnsvärd inom det specifika fältet.

4.2.1 Livsfasnormativisering

Närvänen (2009, s. 23) skriver att vi skapar nya indelningar och kategorier av vårt livslopp, exempelvis finns indelningar som barn, unga vuxna, vuxna, yngre- äldre och äldre- äldre.

Vidare skriver hon att denna indelning av livet i sådana faser är en social konstruktion som enligt Närvänen (ibid. s. 25) även utgör en normativ ordning i samhället. Livsfasen blir en norm som bestämmer vilka handlingar eller beteenden som är rätt och fel i en given livsfas, exempelvis kan mognads- eller färdighetstester för barn vara en sådan markör som talar om vad som är normalt för en viss livsfas. Dessa normer talar om för oss vad som är normalt för en viss ålder eller livsfas. Dessa föreställningar om vad som är normalt respektive avvikande beteende för en viss ålder, och de sanktioner som de personer som avviker från normen kan få utstå, kallas för ålders- och livsfasnormativisering. Detta är någonting som finns i samhället för att skapa en ordning.

4.2.2 Barn och barndom

Holloway och Valentine (2000, s. 4) skriver att begreppet barn och barndom är en socialt konstruerad kategori och identitet och de egenskaper som tillskrivs barn har förändrats över tid. Författarna (ibid. s. 2) skriver att kategorin barn förstås som en tid då barnen ska utvecklas och utbildas för att senare kunna uppfylla kriterierna som finns för kategorin vuxen. Samtidigt som denna uppfattning finns om vad barndomen innebär, så finns även uppfattningen om att barn har rätt till en oskyldig barndom som är fri från vuxenansvar och att det är de vuxnas ansvar att skydda barnen från detta ansvar.

I vår analys kommer vi att använda oss utav såväl begreppen barn och barndom, som livsfasnormativisering för att få en förståelse av hur föräldrarna i vår studie uppfattar och resonerar om sina barns åldrar, och hur deras föreställningar om ålder och barndom påverkar hur de reglerar sina barns internetanvändande.

4.3 Kön och genus

Mattsson (2015, s. 60) skriver att konstruktivismen är ett viktigt begrepp inom det genusvetenskapliga forskningsfältet, där man tänker att kön är en social konstruktion. Hon presenterar även Rubins teori, som har gjort en uppdelning mellan begreppen kön och genus, där kön syftar på det biologiska könet, och genus på det upplevda könet. Enligt Hirdman (2001, s. 12-13) är genus ett begrepp som har översatts från engelskans "gender" som belyser att kön är en social konstruktion. Begreppet vill belysa hur vi ständigt konstruerar kön och gör manligt och kvinnligt. Genus är ett begrepp som enligt Hirdman (2001, s. 16) används när man vill förstå och diskutera inte bara genus kring den biologiska kroppen utan även när det gäller föreställningar i allmänhet om vad som är manligt och kvinnligt (ibid.).

Ett begrepp som vi kommer att använda oss av i vår analys är Hirdmans (2001, s. 84) begrepp genuskontrakt. Begreppet innebär en överenskommelse om vad som är manligt och kvinnligt som skapas genom samhällets idealbild av vad manligt och kvinnligt är. Det vill säga att i detta kontrakt finns en överenskommelse av vad kvinnor respektive män har för förutsättningar i livet såsom olika skyldigheter, rättigheter och förpliktelser (ibid.). Denna överenskommelse är enligt Hirdman (ibid. s. 91) en osynlig överenskommelse som därmed oreflekterat fortsätter att reproduceras av såväl kvinnor och män. Genus och genuskontrakt är därmed begrepp som vi kommer att använda oss av för att belysa de föreställningar som mödrarna i vår studie har kring vad som är manligt och kvinnligt samt hur deras föreställningar påverkar hur de resonerar kring vad deras döttrar respektive söner tar del av på internet.

5 Resultat och Analys

Vi har valt en konstruktionistisk ansats till vår analys, vilket innebär att vi har analyserat materialet utifrån mödrarnas föreställningar om sina barns internetanvändning. Vi har därmed studerat hur mödrarnas föreställningar om kategorierna barn och kön påverkar hur de reglerar respektive inte behöver reglera sina barns internetanvändande. Vi kommer nedan presentera två teman som vi benämner "Barn som behöver skydd" och "barn som inte behöver skydd". Dessa kommer vi att analysera utifrån begreppen ålder, barndom och kön.

5.1 Barn som behöver skydd

När vi har kodat vårt material har vi funnit att alla mödrarna som deltog i vår studie på olika sätt uttryckte att barnen behövde skyddas från internet för att inte påverkas negativt av det. Dock kan vi i mån av plats inte återge alla mödrarnas resonemang om skydd. De citat vi har valt ut är därför några exempel på detta. Vi har även uppfattat det som att två av anledningarna till att föräldrarna anser att barnen behöver skyddas antingen var relaterat till deras ålder eller till deras kön. Rubriken kommer därför att kategoriseras i ålder och kön.

5.1.1 Ålder och barndom

Holloway och Valentine (2002, s. 4) skriver att barndom är en social kategori som vi människor konstruerar. Utifrån den förståelsen av begreppen barn och barndom har vi tittat på hur mödrars föreställningar om barn påverkar hur de resonerar om barnens behov av skydd i sitt internetanvändande. Många av mödrarna har uttryckt att de anser att barnens ålder har stor

betydelse för vad de får och inte får göra på internet. Ett exempel på en föreställning om att yngre barn inte bör göra vissa saker på internet är från en moder som svarade på frågan om vad hon ansåg att det fanns för risker med internet:

Tänker som sagt, det är anledning till att det är åldersgräns [...]. Liksom 10, 11, 12-åringar är du kanske inte mogen till att hantera vad [...] så det är väl mest det just sociala medier att det händer mycket [...] (Karin).

Detta resonemang indikerar att Karin ansåg att barnens ålder spelade stor roll för vilka risker som barnen kunde utsättas för på internet. Utifrån Holloway och Valentines (2002, s. 4) förståelse av begreppet barndom tolkar vi det som att Karin utgår från att tio till tolvåringar tillhör en kategori som behöver skyddas från internet. Utifrån tidigare forskning kan vi utläsa att det är av betydelse att föräldrar framförallt övervakar yngre barns internetanvändning för att de inte ska påverkas negativt utav internetinnehållet (Stašová 2016, s.5). Ur vår empiri har vi kunnat urskönja att även mödrarna i vår studie resonerade på detta sätt:

Alltså egentligen, ibland kollar jag, inte på Kalles, för där har jag inte hans inloggning, det har varit mer på Anna att jag, eftersom att hon är så, hon är ju bara 11, så där har jag ju, där har jag ju hennes lösenord (Isabelle).

I detta citat uttrycker Isabelle att hon känner större benägenhet att kontrollera vad hennes yngre barn gör på internet, vilket sammanfaller med resultatet från Stašová (2016, s. 5) forskningsstudie. Ytterligare en studie som skriver om att föräldrar tenderar att kontrollera sina barns internetanvändande olika beroende på barnens ålder är Helmersson Bergmarks och Eklunds (2013, s.6) forskningsstudie där det framkommer att föräldrar utövar mindre kontroll över sina barns internetanvändande ju äldre barnen är, vilket vi också tycker oss kunna se tendenser av i vår empiri. Utifrån Holloway och Valentines (2000, s. 2) definition av vad barndom innebär samt Närvänens (2009, s. 25) teori om ålder och livsfasnormativisering, tolkar vi ovanstående citat som att även mödrarna i vår studie agerar utifrån en föreställning om barn, vilken leder till ett agerande från deras sida om att barnens ålder spelar roll för i vilken utsträckning barnen behöver skyddas. Detta då Isabelle exempelvis inte uttrycker att Anna som individ behöver skyddas mer.

5.1.1.1 Barn som okunniga

Vi har kunnat utläsa att det finns en föreställning hos föräldrarna i vår studie att deras barn är okunniga eller oskyddade på grund av deras låga ålder och brist på erfarenhet i livet. Utifrån

den föreställningen är skydd av vikt. Ett exempel på detta är när en moder fick frågan om vad hon ansåg vara ett lämpligt innehåll för barn på internet.

Du kan hitta både högt och lågt. Det är galler ju bara att kunna sålla bland all information på något sätt och det kan man, inte, såklart, när man är liten. Man har för lite erfarenhet av livet för att veta liksom (Stina).

Utifrån teorin om livsfasnormativisering (Närvänen 2009, s. 25) tolkar vi det som att Stina har en föreställning om att barn skulle tillskrivas egenskaper som innebär att de inte har förmågan att sålla bland information när de är små. Barnens bristande erfarenhet av livet gör att det blir viktigt för mödrarna att skydda barnen i deras internetanvändande. Detta för att de befinner sig i en ålder där barnen inte fått tillräckligt med livserfarenhet, som enligt Stina är av vikt för att kunna hantera det själv. Stina uttrycker dock inte att barns livserfarenhet kan variera och att yngre barn möjligtvis kan ha olika utvecklad erfarenhet av att hantera internet, utan förutsätter att yngre barn inte har denna livserfarenhet. Detta relaterat till barnets ålder.

En annan moder uttrycker ett liknande resonemang om att hennes barn behöver skyddas från farligt innehåll på internet relaterat till ålder. Citatet kommer från ett sammanhang när vi talade om gränssättning, och om det har funnits något behov av att rådfråga någon annan vuxen:

Samtidigt så har det följt sig, jag vet att det var när GTA kom ut till exempel, och då var det att alla hade GTA, nej, nej, nej, det finns inte en chans. Det var 18 års gräns, och det köpte han. Sen vet jag att han spelade hos någon annan, och den är ju svår. Det är ju svårt att förbjuda honom, där är det andra vuxna som får ta till kan jag känna. Så han har säkert spelat det, men hemma har vi förbjudit det och han har köpt det (Camilla).

I förståelsen av begreppet barndom finns en föreställning om att barn har rätt till en oskyldig barndom där det är de vuxnas ansvar att skydda barnen från farlig kunskap (Holloway & Valentines 2000, s. 2). Denna föreställning stämmer överens med Camillas utsaga då hon anser att hennes barn behöver skyddas från våldsamma spel där man dödar varandra. Detta tänker vi är en form av livsfasnormativisering (Närvänen 2009, s. 25), där mödrarna i vår studie har föreställningar om vilka egenskaper och normer som bör tillskrivas den kategori som barnen tillhör. Vi tolkar det som att mödrarna i vår studie utgår från föreställningen om att barn tillhör en kategori som behöver skydd, precis som Holloway & Valentine (2000, s. 2) skriver, varför vi tolkar det som att mammorna känner ett behov av att skydda sina barn

från någonting som de inte anser tillhöra barndomen. Vi tänker därmed att moderns beslut om att sonen inte fick spela GTA framförallt verkar vara baserat på spelets åldersgräns, och inte på en bedömning av sonen som individ, och om GTA var ett lämpligt spel för honom.

5.1.1.2 Föräldrars ambivalens till internetinnehållet

I vår empiri har vi även funnit en mer nyanserad bild av vilka risker och fördelar som finns med internetinnehållet. Zaman et al. (2016, s. 1-2) skriver att många föräldrar upplever det som en stor utmaning att kunna hitta en balans mellan att minimera barns utsatthet för risk på internet, och samtidigt inte helt undanhålla dem från de fördelar som internet innebär för dem. Ett exempel på just detta är följande citat som berör frågan om vad som är ett bra innehåll på internet:

alltså jag skulle vilja påstå att alla de här grejerna som vi har berört har bra innehåll, och dåliga innehåll, såklart. Alltså jag menar facebook, du har en massa dolda grupper där inne, [...] säkert många som jag inte ens kan gissa mig till, som inte är ok. [...] för du kan dölja grejer där inne, och du kan inte riktigt ha koll på vad dina barn är inne i för grupper, eller blir inlockade i för grupper. Utan du måste ha [...] barn som faktiskt tänker lite själv och som faktiskt kan komma och säga att "du mamma, jag har blivit inbjuden till det här, verkar det ok? För det här har jag inte sett förut" [...] (Märta).

Vår tolkning är att citatet kan förstås utifrån det som Zaman et al. (2016, s. 1-2) skriver, att även mödrarna i vår studie tycker att det är svårt att reglera sina barns internetanvändande utifrån att det finns både bra och dåligt innehåll på internet. Samtidigt uttrycker modern i citatet ovan väldigt tydligt att hon känner ett behov av skydda sina barn från dåligt innehåll på internet. I citatet ovan känner denna moder sig trygg med att barnen har facebook om hon också vet att barnen har förmågan att tänka själva så att de inte blir utsatta för de risker som hon beskriver. Här framkommer ytterligare ett intressant resultat där det verkar som att modern inte längre enbart utgår från ålder i sin bedömning av barnens internetanvändande, utan det verkar även som att barnens personlighet och kompetens också spelar in för hur mycket skydd barnen behöver. Detta visar, i kontrast till föregående citat, på en mer nyanserad bild av vad som inverkar på barnens behov av skydd. Utifrån Holloway och Valentines (2000, s. 2) definition av hur vi konstruerar kategorin barn så anses det att barn behöver skyddas från farliga sammanhang på internet då det anses vara föräldrarnas ansvar att skydda barnen när de är små. Detta då de tillhör kategorin barn, vilken föräldrarna har föreställningen om är en kategori som behöver skyddas.

Vi tolkar det som att citatet ovan från Märta sammanfaller med denna föreställning, då modern beskriver en oro för att barnen riskerar att bli indragna i farliga sammanhang där skyddet från detta farliga är att inneha en förmåga att kunna tänka själva. Dock tolkar vi det som att Märta ändå poängterar att det trots allt ändå är hon som mor som har det yttersta ansvaret för barnen, trots att hon vill att de ska ha förmågan att tänka själva. Detta då hon poängterar att hon ändå önskar att barnen ska komma till henne och fråga om de stöter på något som de inte förstår. Så länge barnen är barn är det föräldrarna som ska bestämma om internetinnehållet är godkänt eller inte. Detta för att hjälpa barnen att hantera internetinnehållet för att skydda, vilket vi kan förstå utifrån Nathansons (2015, s. 133) studie om att det är föräldrarnas uppgift att reglera barnens internetanvändande då det kan minska internets negativa effekter på barnen.

5.1.2 Genus

I vår empiri har vi funnit att mödrarnas resonemang om barnens skyddsbehov skiljer sig åt även beroende på barnens kön. Under denna rubrik kommer vi därför att analysera intervjuerna kring hur mammorna reglerar innehållet som barnen möter på internet för att skydda dem utifrån barnens kön.

5.1.2.1 Samtal om internetinnehåll

I tidigare forskning kan vi utifrån Shins (2015, s.657) studie utläsa att föräldrar anser att informativa samtal i form av att diskutera internetinnehållet och vad detta kan medföra för risker för barnen är av betydelse för att skapa en säkrare internetanvändning för barnen. Detta är även något vi har kunnat urskönja ur våra intervjuer:

[...] om inte jag är där när barnen kommer in på någon sida eller på någonting som inte är lämpligt då är det bättre att jag innan dess har liksom gett dem ett förtroende att de själva kan avgöra, de kan själva stänga ned eller välja bort det istället för att jag beslutar att detta är fel, så tänker jag oftast att jag pratar om det så förstår de själva, så att de kommer till insikten själva istället [...] (Linda).

[...] sen så fick vi prata om det jättemycket [...] vad hon tänkte och hur hon såg på det och istället för att banna så är det att lyssna och prata om det (Linda).

Utifrån vad vi kan se i dessa båda citat är informativa samtal med barnen således inte enbart något som föräldrarna tycker är viktigt, utan även något som de genomför. Detta skiljer sig från tidigare forskning där föräldrarna i Shins (2015, s. 660) studie uttryckte att informativa samtal var den viktigaste faktorn för att skapa en säkrare internetmiljö för barnen,

dock genomförde de inte detta. Vidare har även i vårt material utläst tendenser av att dessa informativa samtal tenderar att skilja sig åt mellan könen, vilket vi kommer diskutera vidare under nästkommande rubriker.

5.1.2.2 Risk för att flickor ska bli sexuellt utsatta på internet

I de intervjuer som vi har genomfört har det framkommit att dessa informativa samtal som mödrarna genomförde med sina barn skiljde sig åt utifrån om de talade med flickor eller pojkar. Valentine (1997, s. 37) skriver om att det finns en föreställning hos vissa föräldrar om att flickor skulle vara mer sårbara än pojkar. I flera av intervjuerna har vi kunnat se att mammorna har talat olika om vilka risker som kan drabba flickor respektive pojkar, och utifrån denna föreställning, också valt att informera flickorna och pojkarna om olika saker. Ett tydligt exempel på detta är ett citat från Karin:

[...] men man ska prata med barnen, men man har nog mest pratat med hon som är tjej liksom, för man vet att de kan stöta på väldigt mycket [...] man ska vara försiktig liksom när man chattar, vem man är ute och [...] vem man chattar med och så (Karin).

I detta citat blir det utifrån förståelsen av Hirdmans (2001, s. 84) begrepp genuskontrakt, tydligt att även mödrarna i vår studie är en del av denna, enligt Hirdman (ibid. s. 91) osynliga överenskommelsen om vad som är manligt och kvinnligt. Vi tolkar det som att Karin, i citatet ovan, handlar utifrån hennes föreställning om vad som är typiskt kvinnligt. I detta exempel blir konsekvensen av denna föreställning att flickor ska vara försiktiga med vilka de pratar med på internet då detta kan vara en risk, och därmed leda till att flickor i större utsträckning än pojkar utsätts för just denna risk. I detta fall exemplifieras upprätthållandet av denna konstruktion genom att Karin förmedlade till dottern att hon skulle vara försiktig med vem hon chattar med på internet. Detta resultat kan förstås utifrån det som Valentine (1997, s. 41) skriver om att föräldrar ofta har en föreställning om att flickor är mer sårbara för sexuella sammanhang. Karins resonemang om att tala mer med sin dotter om denna risk på internet verkar i det här fallet vara mer baserat på dotterns kön än på hennes personlighet, vilket bidrar till vår tolkning om att även mödrarna i vårt material är en del av upprätthållandet av detta osynliga genuskontrakt som Hirdman (2001, s. 91) skriver om.

Denna rädsla för flickors risk att bli sexuellt utsatta på internet kan vi även utläsa från Isabelle, som tydligt uttrycker betydelsen av att informera sin dotter kring risken för att bli kontaktad av äldre män på internet:

[...] men det är väl det som egentligen är det som är det mest fasansfulla. Att det är så otroligt lättillgängligt [...] och man tänker också med Anna [...] alltså att hon inte ska råka ut för några gubbar som sitter i andra änden och liksom. Så vi har också pratat om i och för sig att hon inte ska vara vän med, alltså någon som hon inte känner, för jag sade det att det kan ju vara någon som anger sig för att vara en flicka i din ålder, men det är en gubbe i 60 års åldern som sitter på andra sidan, så det har vi pratat om (Isabelle).

Utifrån detta citat kan vi se att det Isabelle väljer att samtala om och informera sin dotter om är att undvika att tala med personer som hon inte känner, vilket Isabelle upplever som riskfyllt. Isabelle har även en son, men uttrycker endast att hon har samtalat med sin dotter om detta, vilket sammanfaller med det som Valentine (1997, s. 40) skriver om att vissa föräldrar anser att flickor skulle vara mer sårbara än pojkar och därmed inte kunna försvara sig själva, vilket däremot pojkar skulle kunna.

Utifrån dessa citat i vår empiri samt den forskning vi tagit del av tolkar vi det som att det finns en föreställning hos mödrarna i vår undersökning om att problematiken med att bli kontaktade av män på internet, samt liknande sexuella ofredanden, endast skulle drabba flickor. Därmed skulle flickorna behöva skyddas mer från detta då det finns en föreställning om att flickor är mer sårbara och inte kan skydda sig själva, vilket däremot pojkar upplevs kunna. Därmed har vi i vårt material funnit att det inte uttryckligen talas om denna problematik med pojkarna. Genom att inte tala med pojkarna om att denna risk även skulle kunna drabba dem, skulle det kunna leda till att mödrarna ger pojkarna en föreställning om att detta är något som inte kan drabba dem, vilket då skulle kunna leda till att pojkarna kanske inte kommer våga berätta för sina föräldrar om de skulle bli kontaktade av en person med dåliga intentioner. En annan möjlig konsekvens av att inte tala med pojkarna om detta tänker vi kan vara att pojkarna kanske inte heller kommer vara lika uppmärksamma på den här typen av risk, då de aldrig har fått information om det.

Vidare skriver Livingstone et al. (2017, s. 91) att vilka risker föräldrarna antar att internetanvändandet kommer att medföra för sina barn avgör hur de kommer att hantera barnens internetanvändande. Därmed sammanfaller våra resultat med Livingstones et al. (ibid.) studie genom att då mammorna i de båda citaten ovan uppfattar det som en risk att just

deras döttrar skulle utsättas för att bli kontaktade av äldre män på internet, leder det till att de blir mer involverade i sina döttrars internetanvändande i just den här frågan. Vi tolkar det även som att mödrarnas engagemang kring sina döttrar i den här frågan skulle kunna bero på att mödrarna har en föreställning om flickor som mer sårbara i detta sammanhang, precis som Valentine (1997, s. 40) skriver. Därmed blir föräldrarna mer involverade i döttrarnas internetanvändande i den här frågan, vilket även Livingstone et al. (2017, s. 91) skriver att föräldrar blir då de anser att något internetinnehåll är riskfyllt.

5.1.2.3 skillnad mellan hur det talas om risker med flickor och pojkar

Följande moder redogör för vad hon anser är riskerna med internet för sina barn, varpå det framkommer skillnader i hur hon talar om risker med sin son och sina döttrar. Först kommer ett citat där hon beskriver hur hon sagt ifrån till sin son att inte spela ett våldsamt spel, och därefter kommer en beskrivning om olika risker på internet för både hennes söner och döttrar:

[...] men jag tror inte att han har spelat det mer, jag kan ju inte säga hundra om han inte har gjort det i smyg...men jag tror att han har accepterat det till slut för att jag var på honom ett par gånger [...] jag tänker också att det är en markering även om han absolut inte lyder [...] att det finns ändå vad som är smakfullt och vad som inte är bra (Josefine).

[...] ja, youtube tittar de mycket på så och då har vi också diskussionen om Therese Lindgren ja, men bloggaren eller vad heter det, video, youtubers [...] Sådana saker kan ju vara lite att det påverkar litegrann till att utseende är viktigt för tjejerna och mycket att man ska ha och att man ska köpa mycket och så där, den typen av påverkan [...] det finns ju en massa annat också naturligtvis, tänker just på det här med spel om man säger lite våldsammare eller lite men jag känner mig nog inte så orolig för det. Det är nog mer de andra lite ytliga värderingarna (Josefine).

I dessa båda citat blir det tydligt att Josefine anser att det finns risker med internet som barnen behöver skyddas från, både vad gäller hennes döttrar och hennes son. Dock kan vi ändå urskönja en skillnad i hur hon verkar se på dessa risker. Utifrån vad Hirdman (2001, s. 12-13) skriver om att kön är en social konstruktion, och att vi därmed ständigt är en del av att skapa manligt och kvinnligt, tolkar vi dessa citat som att det i den här kontexten skulle betyda att det finns en norm om att det är pojkar som spelar våldsamma spel, och en bild av flickor som ytliga och utseendefixerade, vilket exemplifieras i youtubern som talar om utseende och smink. I citatet ovan blir det tydligt att Josefine har en föreställning om att båda barnen

behöver skyddas, men det som hon upplever som en risk för sin son, våldsamma spel, och risken att hennes döttrar ska påverkas av ytliga värderingar, upplevs olika oroväckande. Hon är inte lika orolig för att sonen ska påverkas negativt av att spela våldsamma spel som hon är orolig för att hennes döttrar ska påverkas negativt av det ytliga konsumtionstänket som de enligt Josefine matas med. Dock kan vi utläsa att det trots allt verkar som att hon är mer benägen att begränsa sonens spelande, än deras exponering för ytlighet på internet, vilket blir tydligt i detta citat där hon uttrycker: "[...] Jag kan ju inte säga att vi har koll på den äldsta dottern, eller övervakar liksom [...]" (Josefine).

Att Josefine här uttrycker att hon är mer orolig för det ytliga som döttrarna möter, verkar därmed motsägelsefullt i relation till att hon även uttrycker att hon inte har koll på eller begränsar vad dottern gör på internet. Som visades i citatet ovan verkar hon dock begränsa sonens spelande. Detta kan vi förstå utifrån det som Eastin, Greenberg & Hofschire (2006, s. 497) skriver om att det är vanligare att föräldrar framförallt utövar innehållsbegränsningar kring det innehåll som pojkar i tonåren möter, dock är inte pojken som citatet gäller i tonåren. I vårt material har vi nämligen funnit att det är fler pojkar än flickor som spelar våldsamma spel. Detta faktum tänker vi blir en motsägelse hos modern, då hon uttrycker att hon är mer orolig för det ytliga, men trots allt begränsar spelandet mer. Vår tolkning av detta blir därmed att det finns en föreställning hos Josefine om att det typiskt kvinnliga innehållet på internet, de ytliga värderingarna, skulle vara mer riskfyllt än det typiskt manliga innehållet. Att hon trots detta verkar reglera sonen mer än sina döttrar verkar därför motsägelsefullt, men sett i relation till det som Nikken & Jansz (2014, s. 250) skriver om att föräldrar sätter upp fler regler för sina söner än för sina döttrar, kanske vi kan förstå moderns agerande utifrån att det finns en föreställning om att pojkar behöver regleras mer än flickor.

5.1.2.4 Ingen åtskillnad i uppmärksamhet från föräldrarna mellan könen

Följande förälder diskuterar en annan typ av internetinnehåll som riskfyllt med sin son:

[...] vår son gick in och stängde in sig och skulle vara ifred [...] så gick jag in och lade mig bredvid honom i sängen och då [...] ville han inte visa och sådant och så sa jag att du vet vad vi har kommit överens om, ”men jag vet att du inte vill att jag ska se det här”, okej men då ser vi den tillsammans och så får jag se vad det är [...] det var väl ingen humor som jag uppskattade [...] samtidigt så var det ganska harmlöst ändå någonstans, alltså just det här som jag menar på att vet han vad värderingarna egentligen är så det är ganska ofarligt att se [...] han vet var gränsen går (Camilla).

Detta citat utgör ett exempel på att mödrarna i vår studie har en benägenhet att reglera vad deras söner tar del av på internet. Det visar dock även på att Camilla trots allt inte är orolig för att sonen ska påverkas negativt av det han tittade på, i likhet med exemplet ovan från Josefine. Detta skiljer sig från det som Nikken och Jansz (2014, s. 250) skriver om att föräldrar sätter upp mer regler för sina söner än för sina döttrar. Som vi tidigare har belyst har vi kunnat se att mödrarna i vår studie verkar vara mer benägna att reglera spelande hos pojkar. Utifrån ovanstående citat kan vi dock se att det inte verkar gälla allt som pojkar gör på internet. Nikken och de Haan (2015, s. 2) skriver att flickor oftast får mer uppmärksamhet av föräldrar beträffande stöttning i deras internetanvändande än pojkar. Detta är inget som vi har kunnat se i vår studie, då vi har funnit att mödrarna pratar om risker med såväl sina söner som sina döttrar. Vi har dock kunnat utläsa att karaktären på dessa samtal tenderar att skiljas åt mellan flickor och pojkar. Skillnaderna mellan könen i vårt material ligger istället i vilka risker föräldrarna lyfter och samtalar om med respektive barn, och inte på hur mycket uppmärksamhet de får.

5.2 Barn som inte behöver skydd

Med barn som inte behöver skydd menar vi i detta avsnitt barn som överstiger en ålder där föräldrarna anser att dessa inte behöver samma skydd som yngre barn. Avslutningsvis kommer vi föra en diskussion kring aspekter som framkommit i empirin som inte helt kan konstateras handla om genus utan likväl om ålder.

5.2.1 Ålder

Tidigare forskning påvisar att föräldrar kan förebygga att barn påverkas negativt av det de möter på internet genom att övervaka barnens internetanvändande, stötta till ett kritiskt förhållningssätt, samt att vara delaktiga i barnens internetanvändande (Stašová 2016, s. 5). Detta genom att prata med dem om internet och diskutera dess innehåll. Detta tankesätt kan vi även urskönja ur vårt material. Citatet nedan påvisar att Linda anser att kommunikation med sina barn som är 14 och 10 år är av vikt:

Jag tror att det jag främst vill lyfta fram det är väl det här med att diskutera och förklara varför och vara där för barnen tror jag kan hjälpa dem mycket i sitt användande av internet istället för att lämna dem vind för våg, det tror jag på (Linda).

Detta citat från Linda kan vi förstå genom Stašová (2016, s. 5) studie om att föräldrar kan förebygga negativ påverkan av internetinnehållet genom att diskutera detta

med barnen, vilket är något som vi har kunnat se att även mödrarna i vår studie utövar. Emellertid förekommer det dock ett dilemma i detta.

5.2.1.1 Barns rätt till integritet

Utifrån tidigare forskning framkommer det att äldre barn dock inte är lika inbjudande till att föräldrar ska veta vad de gör på internet (Haddon 2015, s. 9). Barnen i Haddons (ibid.) studie känner att de är i en ålder där de bör få vara mer självständiga och inte behöva visa sina föräldrar vilka internetsidor de är inne på. Detta verkar stämma även för barnen till mödrarna i vår studie, vilket vi kan urskönja i detta citat från en moder vars barn är 13 år:

Alltså innan har han köpt det men nu börjar han bli mer tonåring så nu kan jag tänka mig, nu har han inte efterfrågat men jag märker allmänt hur han är att nu kan det nog vara svårare att argumentera och att han gärna vill bestämma [...] (Camilla).

Denna betoning på de äldre barnens vilja att ha mer integritet är något som vi har kunnat utläsa att alla mödrarna i vår studie, förutom en, tydligt uttryckte blev aktuellt i och med att deras barn blev äldre. Mödrarna uttryckte att deras barn hade rätt till viss integritet, samt att de inte kunde ha kontroll över allt vad barnen gjorde på internet. Föräldern i följande citat diskuterar detta utifrån hennes äldsta barn som är 15 år:

Ja, jag känner ju, jag men jag känner ju också att de är ju, de blir ju större och större, man kan inte kontrollera sina barn hela tiden [...] de måste också få ha sitt privata, tänker jag (Isabelle).

Detta resonemang stämmer överens med vad tidigare forskning har kommit fram till, det vill säga att föräldrar utövar mindre kontroll över äldre barns internetanvändande (Helmersson Bergmark & Eklund 2013, s. 6). Om vi applicerar Närvänens (2009, s. 25) teori om att det finns normer i samhället som talar om vad som är normalt för en viss ålder eller livsfas, tolkar vi utifrån vår empiri det som att mödrarna i vår studie utgår från en föreställning om att när barnen kommer upp i en viss ålder är det normalt för den åldern att föräldrarna inte bör skydda barnen i samma utsträckning som när de var yngre. Ett exempel på ett sådant resonemang kan vi se från en förälder vars barn är 14 år:

Jag försöker prata med dem och jag tycker kanske framförallt att den äldre, eller det äldsta barnet borde veta, eller lite mer borde kunna avgöra när det är rätt och inte rätt. Till exempel om man liksom alltså, när de kommer in på så här, sidor som, vad ska jag ge för exempel, men som kan ge mardrömmar och så där [...] (Linda).

Denna typ av resonemang stämmer dock inte överens med Holloway och Valentines (2000, s. 2) beskrivning av barndom, vilken uppfattas som en livsfas där barnen har rätt till att vara fria från ansvar, och där det är de vuxna som ska skydda barnen från detta ansvar. Utifrån ovanstående citat kan vi se att Linda har uppfattningen om att när barnen har uppnått en viss ålder medför det att de förväntas ha kunskap till att självständigt axla vad som är rätt och fel i internetinnehållet. Därmed skulle det inte längre vara de vuxnas ansvar att skydda barnen då de blivit äldre. Detta kan vi tolka utifrån Bourdieus (1992, s. 164f) resonemang om att olika kriterier för hur ålder ska uppfattas finns inom olika fält i samhället. Vi tolkar det som att Linda från citatet ovan utgår från en uppfattning om att i ett visst sammanhang, exempelvis fältet internetanvändning, bör barn i en viss ålder inneha kunskap. Dock kan vi utläsa från Mesch's (2010) studie att ett ökat föräldrastöd är av relevans för att barnen inte ska påverkas negativt av internetinnehållet som de möter, vilket skulle tyda på att det inte skulle vara bra att utlämna barn till själva på internet. Däremot påvisar vår studie snarare att föräldrastödet finns, men inte i lika stor utsträckning när barnen blir äldre, då de antas kunna ansvara för internetinnehållet som de möter, på egen hand.

Utifrån dessa två citat kan vi utläsa att mödrarna uttrycker ålder som centralt för att barnen inte skulle behöva skydd. Detta då de exempelvis inte uttrycker att det är barnens personlighet som gör att de inte behöver skydda barnen, eller att internetinnehållet de möter inte skulle vara riskfyllt.

Som vi nämnde tidigare är ytterligare en anledning till att mödrarna i vår studie inte anser att äldre barn behöver skyddas i samma utsträckning som yngre barn, att de anser att barnen har rätt till en viss integritet. Detta uttrycker Linda med följande resonemang:

För jag vill inte se allt, eller jag har inte rätt att se allt heller för att man måste ha en privat sfär, men den ska inte skadliggöras, det är knivigt (Linda).

I detta resonemang uttrycker modern att äldre barn inte behöver samma skydd på grund av att deras integritet ska respekteras. Valentine (1997, s. 38) beskriver att innebörden av att vara en "god förälder" består i att både skydda barnen från faror genom att begränsa deras självständighet, samtidigt som föräldern balanserar mellan att skydda och att ge barnen frihet för att utvecklas själva. Utifrån Valentines (ibid.) resonemang tolkar vi Lindas citat som att hon genom att ge barnen frihet i form av integritet samtidigt kan uppnå rollen som en god förälder. Samtidigt skapar denna frihet som ges till barnen en oro hos Linda för hur integriteten kan tas hand om av barnen.

5.2.1.2 Svårighet att kunna stötta barn som blir äldre

Utifrån vad Haddon (2015, s. 9) skriver om att äldre barn inte vill att deras föräldrar ska ha koll på vad de gör på internet, kontra Nathansons (2015, s. 133) studie om att föräldrars stöd är avgörande för hur barnen kommer att påverkas av internet, blir det en balansgång för föräldrarna att kunna skydda sina barn från faror, och samtidigt kunna ge utrymme för personlig integritet. Därmed blir det problematiskt för mödrarna att dels kunna stötta sina barn, samtidigt som att äldre barn inte vill visa sina föräldrar vad de gör. Detta kan vi genom våra intervjuer visa att föräldrarna upplever. Denna problematik kan vi även urskönja ur följande citat:

Sen någonting som både jag och min man diskuterat som vi tycker har blivit svårare och svårare ju äldre barnen blir det är ju att hur mycket ska man varna dem och liksom man vill inte att de ska gå rädda genom livet samtidigt så måste man vara försiktig och det är en oerhört svår gräns och veta hur mycket ska man förbereda dem eller vad ska jag varna om (Camilla).

Camilla beskriver en svårighet att veta balansen mellan att skydda sina barn, och samtidigt acceptera att barnen blir äldre och inte kan skyddas på samma sätt. Detta resonemang kan liknas vid Livingstones et al. (2017, s. 82) och Zamans et al. (2016, s. 2) studie som handlar om föräldrarnas utmaning kring att lyckas balansera sina barns användande av internet så att de samtidigt minimerar barnens utsatthet för risker, och ändå lyckas underlätta för barnen att tillgodogöra sig möjligheterna med internet. I vår empiri framkommer det dock att detta framförallt gäller för de äldre barnen.

5.2.1.3 Föräldrars okunskap

När vi har tittat på varför mödrarna i vårt material i vissa fall inte skyddar sina barn har vi dock inte kunnat uttala oss om att mödrarnas val att inte skydda sina barn endast handlar om barnens ålder. Vi har funnit att detta likväl har kunnat handla om att några av mödrarna inte upplever sig ha tillräckligt med kunskap om hur de ska skydda sina barn, samtidigt som de vill ge sina barn en integritet och inte skydda dem för mycket. Detta sammanfaller med det som Shin (2015, s. 659) skriver om att vissa föräldrar inte anser sig ha tillräcklig kunskap kring internet, varför de har svårt att reglera barnens internetanvändande. Detta kan vi urskönja ur detta citat:

[...] Men detta är ju en ny grej för min generation egentligen att tackla och någonstans så är man kanske lite, man har inte verktygen utan man vet inte. Vi är fortfarande generationen som testar och man vet inte. Det är jättesvårt. Supersvårt är det (Camilla).

Utifrån ovanstående citat kan vi utläsa att Camilla resonerar kring en okunskap i hur hon ska hantera sina barns internetanvändande, då hon menar att hennes generation inte har så mycket kunskap inom detta område. Vi kan utläsa att mödrarna i vår studie utgår från att äldre barn är en kategori av barn som inte anses behöva skydd då de tillhör en fas i livet där de har utvecklat en förmåga att hantera det de bemöter på internet. Detta förklarar mödrarna bland annat ha att göra med att de anser att barnen behöver personlig integritet i sitt internetanvändande, vilket är kopplat till barnens ålder. Samtidigt som vi har funnit detta, så påvisar ovanstående citat att ytterligare en anledning till att mödrarna inte skulle skydda sina barn i vissa avseenden även skulle kunna beskrivas som en konsekvens av okunskap, vilket har framkommit såväl i vårt material som i tidigare forskning (jmf. Shin 2015, s. 659).

5.2.2 Samspelet mellan genus och ålder hos barn som inte behöver skydd

Under denna rubrik kommer vi beröra hur föräldrar resonerar om barn som inte behöver skydd utifrån genus och ålder. Detta då vi inte har kunnat urskilja om mödrarnas resonemang om varför barnen inte skulle behöva skydd i dessa fall har handlat om ålder eller om kön. Under denna rubrik kommer vi därmed belysa citat där vi kan se att mödrarna hanterar barnens internetanvändande olika, och där vi kan se att såväl genus som ålder kan ha en inverkan, men där det inte tydligt framgår av vilken anledning särskiljningen görs.

Nikken och Jansz (2014, s. 262) skriver att det finns en skillnad mellan hur föräldrar reglerar sina barns internetanvändande beroende på barnens kön, och inte enbart på deras ålder. Å andra sidan kan vi utläsa ur Stašová (2016, s. 3) studie att föräldrarna har mer regler för yngre barn. Denna komplexitet kring om barnens ålder eller kön är den mest avgörande faktorn för om barnen inte behöver skyddas kan vi urskönja ur följande citat, där Anna är 11 år och Kalle är 15 år:

alltså egentligen, ibland kollar jag, inte på Kalles, för där har jag inte hans inloggning, det har varit mer på Anna att jag, eftersom att hon är så, hon är ju bara alltså 11, så där har jag ju, där har jag ju hennes lösenord (Isabelle).

Utifrån Isabelles citat kan vi se att hon inte har sonens inloggning, utan bara dotterns, vilket vi kan tolka som att det är flickan som behöver regleras mest. Om vi jämför Isabelles citat med tidigare forskning som menar att det är mer förekommande att föräldrar framförallt utövar innehållsbegränsningar kring det innehåll som söner i tonåren möter (Eastin, Greenberg, Hofschire 2006, s. 497), finner vi en skillnad då hon verkar reglera sin dotter mer. Om vi istället försöker förstå Isabelles agerande utifrån Stašovás (2016, s. 3) studie om att yngre barn regleras mer, stämmer agerandet bättre överens med forskningen. Dock anser vi att det i detta fall är svårt att utläsa vilken av dessa faktorer som är avgörande för Isabelles agerande. Vi kan inte veta om hon hade resonerat på ett liknande sätt för sonen om han hade varit elva år, varför det blir svårt att säga om det är åldern eller könet som bestämmer vem som inte behöver skyddas. Ytterligare ett citat som visar på denna komplexitet är detta:

[...] sen vet jag inte om det är olika med dottern eller med sonen, de är ju helt olika människor, helt olika behov, helt olika mentalitet [...] jag får för mig att tjejer oftast utsätts för lite mer press än vad killar gör, eller tar det på ett annorlunda sätt, och hon är ju trots allt bara 13. Det är ju några pubertetsår kvar innan hon liksom kanske, vad ska man säga, stabiliseras. För det är ju det man gör va, eller där man kommer upp i vuxenlivet. Man har ju ett antal år där man tycker att man inte riktigt, ja det är lite gungflyg va, man är ute lite och halkar runt. Jag menar internet är ju en jävla hal såpa egentligen (Märta).

Utifrån Hirdmans (2001, s. 84) begrepp om genuskontrakt kan vi tolka detta citat såsom att även Märta har en föreställning om vad som är kvinnligt och manligt. I detta citat uttrycks en föreställning om att det finns ett behov av att skydda flickor mer, då dessa anses utsättas för mer än vad pojkar gör, vilket sammanfaller med Valentines (1997, s. 38) studie om att föräldrar uppfattar flickor som mer sårbara. Precis som i föregående citat från Isabelle, blir det dock även här tydligt att Märta från citatet ovan uttrycker att barnens ålder spelar roll för hur mycket skydd de behöver. Detta då hon tillägger att dottern endast är 13 år, vilket hon antyder skulle vara en anledning till att hon behöver skyddas mer än sonen.

Utifrån Närvänens (2009, s. 25) begrepp om livsfas kan vi därmed tolka det som att modern från citatet ovan menar att barn som är 13 år inte skulle vara stabila. Därmed riskerar de att utsättas för ohanterliga situationer på internet, innan de når en ålder där de är gamla nog för att kunna hantera dessa. I just detta sammanhang var det flickan som var yngst, varpå hon tillskrevs dessa egenskaper, dock kan vi inte utifrån citatet utläsa om modern anser att detta resonemang även skulle ha gällt för sonen om han varit i samma ålder. Därmed blir det

återigen tydligt att det finns en interrelation mellan begreppen kön och ålder som gör att det blir svårt att skilja begreppen åt.

Utifrån såväl Isabelles och Märtras citat tolkar vi det som att deras ageranden både kan handla om kön och om ålder. Detta kan vi slutligen urskönja även ur följande citat där modern resonerar utifrån en 15 årig son och 11 årig dotter:

[...] jag är faktiskt inte hundra, men jag har för mig att Malte har kanske ett konto också [...] sen är det ju det här musicaly som är väldigt populärt bland tjejen och hennes kompisar och [...], jag försöker faktiskt ibland gå in och titta, be henne visa mig så att man kan se (Hilda).

Här kan vi utläsa att modern inte till fullo är medveten om vad pojken gör på internet. Dock kan vi inte tydligt urskönja om modern övervakar flickan mer just för att hon är flicka, och pojken mindre för att han är pojke och anses behöva mindre skydd, eller om det beror på barnens ålder. Att modern i det här fallet utövar mer kontroll över sin dotter än över sonen skulle likväl kunna handla om att sonen är i en livsfas där han tilldelas mer integritet på grund av att han är äldre, vilket kan tolkas som det normala för den åldersgruppen, som Närvänen (2009, s. 25) diskuterar. Vi kan således inte utläsa ifall moderns agerande i det här fallet beror på barnens ålder eller kön. Det är möjligt att modern utövade samma kontroll även över sonen när han var elva år och tillhörde en fas i livet som medförde att han inte hade uppnått en tillräcklig mognad, och därmed betraktades vara för ung för eget ansvar. Detta kan förstås utifrån Närvänens (2009, s. 25) resonemang om att vi måste agera utefter vad som anses vara normalt för vår livsfas för att passa in, vilket vi i detta sammanhang kan tolka som att det är vad mödrarna gör när de skyddar sina barn en viss ålder och att inte skyddar dem i en viss ålder.

Som vi nämnde tidigare kan vi vidare inte heller med säkerhet uttala oss om Hildas resonemang renodlat handlar om genus, det vill säga att Hilda mer övervakar vad hennes dotter gör för att hon är flicka, och utövar mindre kontroll över pojken för att det finns en föreställning om att pojkar kan skydda sig själva. Utifrån vad Hirdman (2001, s. 84) skriver om att vi genom genuskontraktet tillskrivs olika förutsättningar i livet beroende på vårt kön, kan vi därmed inte med säkerhet påvisa att det endast är detta som leder till att mödrarna i studien skyddar sina barn olika mycket. Det vi däremot kan utläsa från våra

intervjuer är att mödrarnas föreställningar om sina barns skyddsbehov verkar baseras på ett samspel mellan barnens ålder och kön.

6 Slutdiskussion

Som vi ovan har beskrivit är internet ett allt vanligare fenomen i samhället som vi på olika sätt tvingas ta del av (Livingstone et al. 2017, s. 82). I vår studie har vi även visat att tidigare forskning påvisar vikten av att föräldrar stöttar sina barn i denna utveckling för att dessa ska bli medvetna om internets risker (Mesch 2009). Resultaten från vår studie kan bekräfta att även de mödrar som vi har intervjuat upplever det som viktigt att stötta sina barn i deras internetanvändande, men med tillägget att de inte upplever sig behöva reglera innehållet i samma utsträckning när barnen blir äldre.

Utifrån vår första frågeställning om hur föräldrar värderar sina barns internetanvändande kan vi utifrån våra resultat utläsa att när mödrarna i vår studie uppfattar att internetinnehållet barnen möter kan medföra risker, vill de skydda sina barn genom att reglera deras internetanvändande. Våra resultat påvisar att mödrarna i vår studie tenderar att reglera sina barn på olika sätt beroende på hur de värderar internetinnehållet som deras barn möter och vilka risker det kan medföra. Detta leder oss vidare till vår andra frågeställning om hur föräldrarna resonerar kring hur de kan reglera vilket innehåll barnen tar del av på internet. Utifrån vår studie har vi kunnat urskönja att mödrarna resonerar att de reglerar sina barns internetanvändande olika. Detta beroende på barnens ålder och om barnet är pojke eller flicka. Det tydligaste resultatet vi har funnit utifrån vår studie är att det finns en föreställning hos mödrarna om att vilken ålder barnen befinner sig i har betydelse för hur väl barnen kan bemöta internetinnehållet. Detta leder till mödrarnas resonemang om att de behöver reglera internetanvändandet mer eller mindre utifrån hur gamla barnen är. Vi har även kunnat utläsa att mödrarna resonerar om att de behöver reglera internetanvändandet olika beroende på barnens kön. Vi har kunnat se att mödrarna skyddar sina barn från olika internetinnehåll beroende på om barnet är flicka eller pojke, vilket inbegriper att de informativa samtal som mödrarna har med sina barn tenderar att se olika ut beroende på barnens kön.

Samtidigt som mödrarna uppfattar och resonerar kring att internet är riskfyllt, uttrycker de i vår studie att de i vissa fall inte behöver skydda sina barn. Detta kan återknytas till vår tredje frågeställning om föräldrars utmaningar i att reglera vilket innehåll deras barn tar del av i sitt internetanvändande. Utifrån våra resultat kan vi se att i de fall där mödrarna inte resonerar

kring att barnen behöver skyddas, beror det även här på barnens ålder och kön. Detta då vi kan utläsa att när barnen kommer upp i en viss ålder upplever mödrarna att de inte behöver skydda sina barn då de anser att barnen kan hantera det de möter på internet själva. Detta motiverar mödrarna med att barnen har rätt till ett privatliv, vilket mödrarna inte anser sig ha tillträde till. Vidare kan vi även se att genus blir utmärkande i detta sammanhang, dock är det inte lika tydligt i våra resultat. Det vi har kunnat utläsa är dock att såväl kön som ålder verkar spela roll för om barnen inte behöver skyddas, men vi har inte kunnat tyda vilken av dessa faktorer som är avgörande.

Utifrån detta kan vi förstå att hur mödrarna hanterar sina barns internetanvändande är ett ämne som medför komplexitet. Detta dels genom att mödrarna vill reglera det barnen gör på internet för att skydda dem från internets risker. Samtidigt finns det en paradox i detta då mödrarna samtidigt belyser att de inte kan skydda barnen när de blir äldre, detta kopplat till barnens integritet. Dock kan vi från flera mödrar utläsa att det finns en oro och möjligen en okunskap hos mödrarna i vår studie kring hur man bör reglera barnens internetanvändande ju äldre barnen blir. Denna okunskap anser vi skulle vara intressant att i en annan studie undersöka mer. Detta för att föräldrar, precis som Stašová (2016, s. 5) skriver, ska kunna få mer verktyg i att kunna stötta sina barn i internetanvändandet för att de inte ska påverkas negativt av det. Vidare anser vi att det är av relevans att kontinuerlig forskning bedrivs inom detta område för att socialarbetare ska kunna erhålla kunskap. En kunskap för att kunna ge råd och stöd till föräldrar om hur de ska reglera sina barns internetanvändande för att undvika att barnen drabbas av olika sociala problem orsakat av internet. Detta då den ökande internetanvändningen kan medföra att sociala problem som finns i det verkliga livet även blir synligt på internet (Daneback och Sorbring 2016, s. 31).

Vidare har vi även i vår studie kunnat se att begreppet genus är tydligt i vissa sammanhang när det gäller vad pojkar respektive flickor bör skyddas ifrån. Det hade därför varit intressant att i en annan studie studera om vissa problemområden endast drabbar flickor eller pojkar. Detta antingen för att verifiera föreställningar som vi har kunnat skönja i vår studie, eller bredda kunskapen om genus för såväl föräldrar som för professionella inom socialt arbete.

7 Referenser

Ahrne. Göran & Svensson. Peter (2015). Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber

Bourdieu. Pierre (1991). *Kultur och kritik*. Daidalos AB: Göteborg

Bryman. Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber AB

Clark. Lynn. Schofield (2011). Parental Mediation Theory for the Digital Age. *Communication Theory*. 21(4) s. 323-343

Common Sense Media (2013). *Zero to Eight: Childrens `s Media Use in America 2013*. New York, NY: Common Sense Media.

Daneback. Kristian & Sorbring. Emma (2016). Nya fenomen eller gamla fenomen i nya former? I: Kristian Daneback & Emma Sorbring (red.). *Socialt arbete och internet: att förstå och hantera sociala problem på nya arenor*. Stockholm: Liber

Eastin. Matthew, Greenberg. Bradley & Hofschire Linda. (2006). Parenting the Internet. *Journal of Communication* 56(3) s. 486 - 504

Eriksson-Zetterquist. Ulla, Ahrne. Göran (2011). Intervjuer. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber

von Feilitzen. Cecilia, Findahl. Olle & Dunkels. Elsa (2011). Vad nytt om barn och internet i Sverige? Resultat från den europeiska undersökningen EU Kids online. *Nordicom-Information* 33(4) s. 71-79

Haddon. Leslie (2015). Children's critical evaluation of parental mediation. *Cyberpsychology* (9)1 s. 1-13

Helmersson Bergmark. Karin & Eklund. Lina (2013). Parental mediation of digital gaming and internet use. *Networked Digital Library of Theses & Dissertations* p. 1-7

Hirdman. Yvonne (2001). *Genus- om det stabilas föränderliga former*. Malmö: Liber

Holloway. L. Sarah & Valentine. Gill (2000). Children's geographies and the new social studies of childhood. I: Sarah. L. Holloway & Gill Valentine (red.). *Children's Geographies: playing, living, learning*. Oxon: Routledge

Howard. Paul (2015). Screen Smart Parenting: How to Find Balance and Benefit in Your Child's Use of Social Media, Apps and Digital Devices, by J. Gold. *Child & Family Behaviour Therapy* 37(2) s. 163-173

Kalman. Hildur & Lövgren. Veronica (2012). Etik i forskning och etiska dilemman. I: Hildur Kalman & Veronica Lövgren (red.). *Etiska dilemman: forskningsdeltagande, samtycke och utsatthet*. Malmö: Gleerups

Lind. Rolf (2014). *Vidga vetandet: en introduktion till samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur AB

Livingstone. Sonia (2006). Drawing Conclusions from New Media Research: Reflections and Puzzles Regarding Children's Experience of the Internet. *Information Society*. 22(4) s. 219-230

Livingstone. Sonia, Ólafsson. Kjartan, Helsper. J. Ellen, Lupiáñez- Villanueva. Francisco, Veltri. A. Guiseppe & Folkvord. Frans (2017). Maximizing Opportunities and Minimizing Risks for Children Online: The Role of Digital Skills in Emerging Strategies of Parental Mediation. *Journal of Communication*. 67 s. 82-105

Mattsson. Tina (2015). *Intersektionalitet i socialt arbete: teori, reflektion och praxis*. Malmö: Gleerups

Mesch. Gustavo (2009). Parental Mediation, Online Activities, and Cyberbullying. *Cyberpsychology & Behavior*. 12(4) s. 387-393

Nathanson. I. Amy (2015). Media and the Family: Reflections and Future Directions. *Journal of Children and Media*. 9(1) s. 133-139

Nikken, Peter, & Jansz, Jeroen (2014). Developing Scales to Measure Parental Mediation of Young Children's Internet Use. *Learning, Media And Technology*. 39(2) s. 250-266.

Nikken. Peter & de Haan. Jos (2015). Guiding young children's internet use at home: Problems that parents experience in their parental mediation and the need for parenting support. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*. 9(1)

Närvänen. Anna-Liisa (2009). Ålder, livslopp, åldersordning. I: Håkan Jönsson (red.). *Åldrande, åldersordning, ålderism*. Nationella institutet för forskning om äldre och åldrande: Linköping

Rennstam. Jens & Wästerfors. David (2011, 2015). Att analysera kvalitativt material. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber

Shin. Wonsun (2015). Parental socialization of children's Internet use: A qualitative approach. *New Media & Society*, 17(5) s. 649-665

SFS 2001: 453. *Socialtjänstlag*

Svensson. Peter & Ahrne. Göran (2015, 2011). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber

Stašová. Leona (2016). New media face to face – parental monitoring as the key factor of prevention of risks from media environment. *SHS Web Of Conferences*. 30

Valentine. Gill (1997). 'My Son's a Bit Dizzy.' 'My Wife's a Bit Soft': Gender, children and cultures of parenting. *Gender, Place & Culture*. 4(1) s. 37-62

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet

Wenneberg. Barlebo. Søren (2010). *Socialkonstruktivism: positioner, problem och perspektiv*. Malmö: Liber

Zaman, Bieke, Nouwen, Marije, Vanattenhoven, Joroen, de Ferrerre, Evelien & Looy, Van. Jan (2016). A Qualitative Inquiry into the Contextualized Parental Mediation Practices of Young Children's Digital Media Use at Home. *Journal Of Broadcasting & Electronic Media*. 60(1) s. 1-22

Öberg, Peter (2011). Livshistorieintervjuer. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber

Bilaga 1

INTERVJUGUIDE

Bakgrundsfakta:

- Vad jobbar du med?
- Hur många barn har du, hur många av de bor hemma?
- Hur gamla är de?
- Hur många ingår i hushållet?
- Har dina barn egna smartphones/laptop/surfplatta?

Hur ser föräldrar på sina barns internetanvändande?

- Hur ser ditt barns internetanvändande ut? (Hur har ditt barns internetanvändande sett ut fram till idag? Hur ofta är de inne på internet?, Hur länge är de där? Har det sett olika ut beroende på ålder?) - berätta om vad dina barn gör på internet?
- Vad gör dina barn på internet? (Hur mycket använder du som förälder internet?)
Är detta sidor som du känner till hur de funkar? (Använder du samma internetsidor som dina barn?)

Hur kan du som förälder bestämma/reglera vad dina barn gör/tar del av på internet?

- Hur gör du för att bestämma vad ditt barn ska ta del av på internet? (exemplifiera: bloggar, youtube, dataspel, sociala medier etc?) Berätta vad du gör mer? Vad har du för strategier? Sätter du några regler?
- Hur reglerar ni vad barnen gör på internet utifrån dessa strategier? Får ditt barn själv bestämma vad han/hon är inne på/gör tar del av på internet?
- Berätta om en situation när du har känt att du har haft behov av att prata med någon annan om barns internetanvändande för att ventileras/ få råd i hur det kan hanteras? (Upplever du att du och barnets andra förälder har en gemensam/icke gemensam syn på ert barns internetanvändande?)
- Berätta om en händelse då du kunde vara till hjälp för ditt barn i något som hen mötte på internet? (Exempelvis en svår situation som du kände att du klarade av?) vad var det som gjorde att det gick bra?
Följdfråga: Vad upplevde du att hade för kunskap för att kunna stötta i detta?
- Finns det något som du och ditt barn tycker om att göra tillsammans på internet?
- Följdfråga: Upplever du att du och ditt barn kan samtala om roliga saker som händer på internet? (Delar ditt barn med sig av information, såväl som roliga/tråkiga som händer på internet)

När tycker föräldrar att det är svårt att bestämma över vilket innehåll deras barn ska få ta del av på internet?

- Berätta om en händelse när du inte har vetat hur du skulle bemöta ditt barn i något innehåll som ditt barn har mött på internet?
- Berätta om någon gång när du och ditt barn var osams om något som han/hon gjorde/tittade på internet? (När det inte blir som ni (föräldrar) vill, vad händer när ni sätter gränser, vad gör barnet då?)
Följdfråga: Vad upplever du att du hade behövt ha för kunskap för att stötta i detta?
- Hur får du denna kunskap?
- Vilken (nödvändig) kunskap upplever du generellt att föräldrar har, respektive inte har för att kunna styra vilket innehåll som barn tar del av på internet på ett bra sätt?
- Vad skulle du säga om dig själv? Vilken kunskap upplever du att föräldrar måste ha kring det innehåll som barn möter på internet?

Vad är ett bra innehåll på internet

- Vad skulle du säga är ett bra innehåll för dina barn att ta del av på internet?

- Vad skulle du säga är ett mindre bra innehåll för dina barn att ta del av på internet?
- Hur tänker du kring det innehåll som ditt barn möter på internet? På vilket sätt tror du att det påverkar ditt barn?
- Är det viktigt för dig att hålla koll på/veta vilket innehåll/vad dina barn gör på internet? Om ja- varför och på vilket sätt?
- Tänker du att det finns vissa områden på internet där du som förälder inte bör ha insyn?

Strategier för hur föräldrar styr innehållet som barn möter på internet

- Har du som förälder några strategier för hur du ska styra innehållet som dina barn möter på internet?
- Har ni några regler kring vilket innehåll ditt barn får ta del av på internet?
(följdfråga: vad är det för regler? Vad händer när dessa inte följs? Vem ser till att reglerna följs?)

Bilaga 2

Vill DU vara med i vår studie?

Vi heter Anna Bergbom och Hanna Mineur och studerar sjätte terminen på socionomprogrammet vid Socialhögskolan, Lunds Universitet. Just nu skriver vi vår kandidatuppsats och vi undrar om du vill vara med?

Syftet med vår kandidatuppsats är att undersöka hur föräldrar hanterar sina barns användande av internet. Detta tänker vi undersöka genom att intervjua föräldrar. Vi beräknar att intervjuerna kommer att ta cirka 45 minuter och vi är flexibla till när och var intervjuerna kommer att ske utifrån vad som passar dig! Exempelvis en vardagskväll, en helg, hemma hos dig eller under ditt barns fritidsaktivitet. Vi skulle därmed bli glada om ni skulle vilja ställa upp på att vara med i vår studie och bli intervjuade av oss!

Vi kommer att aidentifiera alla deltagare i studien och det är endast vi och vår handledare som kommer att läsa och arbeta med materialet. Det är frivilligt att delta och du får avbryta deltagandet när du vill.

Den färdiga uppsatsen kommer att publiceras offentligt vid Lunds Universitet och om du är nyfiken på resultatet skickar vi gärna studien till dig.

Vi hoppas att just DU vill vara med och hjälpa oss generera ny kunskap!
Om du vill vara med eller har några vidare frågor angående denna studie, kontakta oss eller
vår handledare genom att sms:a, ringa eller skriv till oss på facebook!

Vi hörs!

Hanna Mineur

073-0204521

soc14hp1@student.lu.se

Anna Bergbom

070-6611789

geo12abe@student.lu.se

Handledare

Christel Avendal

073-9122148

christel.avendal@soch.lu.se